

Sesijas dokuments

A8-0275/2015

30.9.2015

ZIŅOJUMS

par virzību uz jauna starptautiska nolīguma klimata jomā noslēgšanu Parīzē
(2015/2112(INI))

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja

Referents: *Gilles Pargneaux*

(*) Iesaistītās komitejas — Reglamenta 54. pants

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	19
RŪPNIECĪBAS, PĒTNIECĪBAS UN ENERĢĒTIKAS KOMITEJAS ATZINUMS(*)	23
ĀRLIETU KOMITEJAS ATZINUMS	30
ATTĪSTĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS	34
TRANSPORTA UN TŪRISMA KOMITEJAS ATZINUMS	39
KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS	43

(*) Iesaistītā komiteja — Reglamenta 54. pants

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par virzību uz jauna starptautiska nolīguma klimata jomā noslēgšanu Parīzē (2015/2112(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) un tai pievienoto Kioto protokolu,
- ņemot vērā *UNFCCC* 15. Pušu konferenci (COP 15) un kā Kioto protokola pušu sanāksmi rīkoto 5. Pušu konferenci (CMP 5), kas notika 2009. gada 7.–18. decembrī Kopenhāgenā, Dānijā, un ņemot vērā Kopenhāgenas vienošanos,
- ņemot vērā *UNFCCC* 16. Pušu konferenci (COP 16) un kā Kioto protokola pušu sanāksmi rīkoto 6. Pušu konferenci (CMP 6), kas notika no 2010. gada 29. novembra līdz 10. decembrim Kankunā, Meksikā, un ņemot vērā Kankunas vienošanos,
- ņemot vērā *UNFCCC* 17. Pušu konferenci (COP 17) un kā Kioto protokola pušu sanāksmi rīkoto 7. Pušu konferenci (CMP 7), kas notika no 2011. gada 28. novembra līdz 9. decembrim Durbanā, Dienvidāfrikā, un ņemot vērā Durbanas pastiprinātās rīcības platformu,
- ņemot vērā *UNFCCC* 18. Pušu konferenci (COP 18) un kā Kioto protokola pušu sanāksmi rīkoto 8. Pušu konferenci (CMP 8), kas notika no 2012. gada 26. novembra līdz 8. decembrim Dohā, Katarā, un ņemot vērā Dohas galīgās vienošanās klimata jautājumā pieņemšanu,
- ņemot vērā *UNFCCC* 19. Pušu konferenci (COP 19) un kā Kioto protokola pušu sanāksmi rīkoto 9. Pušu konferenci (CMP 9), kas notika 2013. gada 11.–23. novembrī Varšavā, Polijā, un ņemot vērā Varšavas Starptautiskā zaudējumu un kaitējuma kompensēšanas mehānisma izveidi,
- ņemot vērā *UNFCCC* 20. Pušu konferenci (COP 20) un kā Kioto protokola pušu sanāksmi rīkoto 10. Pušu konferenci (CMP 10), kas notika 2014. gada 1.–12. decembrī Limā, Peru, un ņemot vērā Limas aicinājumu rīcībai klimata jomā,
- ņemot vērā *UNFCCC* 21. Pušu konferenci (COP 21) un kā Kioto protokola pušu sanāksmi rīkoto 11. Pušu konferenci (CMP 11), kas notiks no 2015. gada 30. novembra līdz 11. decembrim Parīzē, Francijā,
- ņemot vērā Parlamenta 2009. gada 25. novembra rezolūciju par ES stratēģiju Kopenhāgenas konferencei par klimata pārmaiņām (COP 15)¹, 2010. gada 10. februāra rezolūciju par Kopenhāgenas klimata pārmaiņu konferences (COP 15) rezultātiem², 2010. gada 25. novembra rezolūciju par klimata pārmaiņu konferenci Kankunā (COP 16)³, 2011. gada 16. novembra rezolūciju par klimata pārmaiņu konferenci

¹ OV C 285 E, 21.10.2010., 1. lpp.

² OV C 341 E, 16.12.2010., 25. lpp.

³ OV C 99 E, 3.4.2012., 77. lpp.

- Durbanā (COP 17)¹, 2012. gada 22. novembra rezolūciju par klimata pārmaiņu konferenci Dohā, Katarā (COP 18)², 2013. gada 23. oktobra rezolūciju par klimata pārmaiņu konferenci Varšavā, Polijā (COP 19)³ un 2014. gada 26. novembra rezolūciju par klimata pārmaiņu konferenci Limā, Peru (COP 20)⁴,
- ņemot vērā 2008. gada decembra ES klimata un enerģētikas tiesību aktu kopumu,
 - ņemot vērā Komisijas 2013. gada 27. marta zaļo grāmatu „Klimata un enerģētikas politikas satvars 2030. gadam” (COM(2013)0169),
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīvu 2008/101/EK, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai aviācijas darbības iekļautu Kopienas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā⁵,
 - ņemot vērā 2009. gada 4. februāra rezolūciju "2050: nākotne sākas jau šodien — ieteikumi ES turpmākai integrētai politikai saistībā ar klimata pārmaiņām"⁶, 2012. gada 15. marta rezolūciju par ceļvedi virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. gadā⁷ un 2014. gada 5. februāra rezolūciju par klimata un enerģētikas politikas satvaru 2030. gadam⁸,
 - ņemot vērā Komisijas 2015. gada 25. februāra paziņojumu "Parīzes protokols — plāns klimata pārmaiņu apkarošanai pēc 2020. gada" (COM(2015)0081), kas ir daļa no enerģētikas savienības tiesību aktu kopuma,
 - ņemot vērā 2013. gada aprīlī pieņemto ES stratēģiju par pielāgošanos klimata pārmaiņām un tai pievienoto dienestu darba dokumentu,
 - ņemot vērā ANO Vides programmas (UNEP) 2014. gada novembra kopsavilkuma ziņojumu "Emisiju neatbilstības ziņojums 2014" un UNEP 2014. gada ziņojumu par pielāgošanās nepietiekamību,
 - ņemot vērā 2015. gada 7.–8. jūnijā G7 samitā Elmavas pilī, Vācijā pieņemto valstu vadītāju deklarāciju "Domājam uz priekšu. Rīkojamies kopīgi", kurā atkārtoti pausta apņēmība līdz 2050. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas par 40 % līdz 70 % salīdzinājumā ar 2010. gadu, un ka nepieciešams, lai šis samazinājums būtu tuvāks 70 % nekā 40 %;
 - ņemot vērā Pasaules Bankas ziņojumus "Samaziniet siltumu — kādēļ nav pieļaujama par 4 °C siltāka pasaule", "Samaziniet siltumu — ekstremāli klimatiskie apstākļi, reģionālā ietekme un noturības jautājums" un "Vieda attīstība, ņemot vērā klimata problēmas — ieguvumi, ko nodrošina cīņa pret klimata pārmaiņām",

¹ OV C 153 E, 31.5.2013., 83. lpp.

² Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0452.

³ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0443.

⁴ Pieņemtie teksti, P8_TA(2014)0063.

⁵ OV L 8, 13.1.2009., 3. lpp.

⁶ OV C 67 E, 18.3.2010., 44. lpp.

⁷ OV C 251 E, 31.8.2013., 75. lpp.

⁸ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0094.

- ņemot vērā Starptautiskās Ekonomikas un klimata jautājumu komisijas ziņojumu "Labāka izaugsme, labāks klimats — jaunās klimata ekonomikas ziņojums",
 - ņemot vērā encikliku "Esi slavēts" (*Laudato Si'*);
 - ņemot vērā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) 5. novērtējuma ziņojumu un kopsavilkuma ziņojumu,
 - ņemot vērā 2015. gada 6. martā Latvijas un Eiropas Komisijas *UNFCCC* iesniegto dokumentu "Iecerētais ES un tās dalībvalstu noteiktais ieguldījums (IVNI)",
 - ņemot vērā ANO Klimata samitā 2014. gada septembrī pieņemto Ņujorkas deklarāciju par mežiem,
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu Komitejai — Atmežošanas un meža degradācijas radīto problēmu risinājumi cīņai ar klimata pārmaiņām un bioloģiskās daudzveidības izzušanu
 - ņemot vērā 2014. gada 23. un 24. oktobra Eiropadomes secinājumus,
 - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
 - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ziņojumu un Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas, Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas un Transporta un tūrisma komitejas atzinumus (A8-0275/2015),
- A. tā kā klimata pārmaiņas ir ļoti aktuāls un potenciāli neatgriezenisks globāls apdraudējums cilvēku sabiedrībai un biosfērai un līdz ar to ir jārisina starptautiskā līmenī, iesaistoties visām pusēm;
- B. tā kā saskaņā ar 2014. gada *IPCC AR5* sniegtajiem zinātniskajiem pierādījumiem klimata sasilšana ir nepārprotama; klimata pārmaiņas notiek, un galvenais cēlonis no 20. gadsimta vidus vērojamajai sasilšanai ir cilvēka darbība; plaši izplatīta un būtiska klimata pārmaiņu ietekme jau ir skaidri redzama dabas un cilvēku sistēmās visos kontinentos un okeānos;
- C. tā kā Kioto protokola ietvaros ES no 1990. gada līdz 2013. gadam par 19 % ir samazinājusi emisijas, savukārt ES IKP ir pieaudzis vairāk nekā par 45 %; tā kā no 1990. gada līdz 2013. gadam globālais emisiju daudzums ir palielinājies par vairāk nekā 50 %;
- D. tā kā saskaņā ar Nacionālās okeānu un atmosfēras administrācijas (NOAA) jaunākajiem rezultātiem pirmo reizi, kopš tiek veikti mērījumi, 2015. gada martā kopējais mēneša vidējais oglekļa dioksīda koncentrācijas apmērs atmosfērā pārsniedza 400 miljondaļiņas;
- E. tā kā ANO Vides programmas (*UNEP*) 2014. gada ziņojumā par pielāgošanās nepietiekamību norādīts uz bezdarbības milzīgajām izmaksām un secināts, ka pielāgošanās izmaksas jaunattīstības valstīs visticamāk divreiz vai trīsreiz pārsniegs agrāk lēstos 70–100 miljardus USD gadā līdz 2050. gadam, novedot pie pielāgošanās finansējuma trūkuma pēc 2020. gada, ja pielāgošanās pasākumiem netiks piešķirti papildu līdzekļi;

- F. tā kā uzdevums rast finansējumu klimata jomai nav atdalāms no virsuzdevuma — rast finansējumu globālai ilgtspējīgai attīstībai;
- G. tā kā klimata pārmaiņas var saasināt konkurenci par resursiem, piemēram, pārtiku, ūdeni un ganībām, un jau tuvākā nākotnē tas var kļūt par galveno iemeslu tam, ka iedzīvotāji pārvietosies — gan valstu iekšienē, gan pāri to robežām;
- H. tā kā Dohas Klimata konferencē 2012. gada decembrī puses pieņēma grozījumu protokolam, ar kuru izveidoja Kioto protokola otro saistību periodu, kas sākas 2013. gada 1. janvārī un beigsies 2020. gada 31. decembrī, ar juridiski saistošām emisiju samazināšanas saistībām, jaunas gāzes (slāpekļa trifluorīda) iekļaušanu, vērienīgu mehānismu, kas nodrošina vienkāršotu procedūru, lai Puses varētu pielāgot savas saistības, tās palielinot saistību perioda laikā, un, visbeidzot — noteikumu, kas automātiski pielāgo Puses mērķus, lai no 2013. līdz 2020. gadam nepieļautu lielāku emisiju vidējo pieaugumu nekā vidējās emisijas laika posmā no 2008. līdz 2010. gadam;
- I. tā kā *UNFCCC* Puses COP18 nolēma (Lēmums 23/CP.18) izvirzīt dzimumu līdzsvara mērķi struktūrām, kas izveidotas, pildot konvenciju un Kioto protokolu, lai uzlabotu sieviešu līdzdalību un nodrošinātu iedarbīgāku politiku klimata pārmaiņu jomā, kas vienlīdzīgi risinātu gan sieviešu, gan vīriešu vajadzības, un uzraudzīt progresu, kas panākts ceļā uz mērķi nodrošināt dzimumu līdzsvaru, veicinot klimata politiku, kurā ņemts vērā dzimumu līdztiesības aspekts;
- J. tā kā centieni mazināt klimata pārmaiņas nebūtu jāuzskata par šķērsli ekonomiskās izaugsmes nodrošināšanai, bet gluži pretēji — tie jāuzskata par virzītājspēku jaunai un ilgtspējīgai ekonomiskajai izaugsmei un nodarbinātībai;
- K. tā kā ES līdz šim ir bijusi līdere globālās sasilšanas mazināšanas jomā un tai jāturpina iesāktais arī ceļā uz jauna starptautiska nolīguma klimata jomā noslēgšanu 2015. gada beigās Parīzē,

Steidzami jārīkojas globālā mērogā

1. atzīst, ka klimata pārmaiņu izraisīto apdraudējumu apmērs ir ārkārtīgi plašs un bīstams, un ir ļoti nobažījies, ka pasaulē netiek darīts pietiekami, lai nepieļautu, ka globālā sasilšana palielinās ne vairāk kā par 2 °C attiecībā pret pirmsrūpniecības laikmetu; aicina valdības nekavējoties veikt saistošus un konkrētus pasākumus, kas vērsti pret klimata pārmaiņām, lai 2015. gadā panāktu vērienīgu un juridiski saistošu vispārēju vienošanos Parīzē šā mērķa sasniegšanai; tāpēc atzinīgi vērtē encikliku “Esi slavēts” (*Laudato Si'*);
2. atzīmē, ka saskaņā ar *IPCC* Piektā novērtējuma ziņojuma konstatējumiem pēc 2011. gada pieejamais kopējais oglekļa budžets ir 1010 gigatonnas CO₂, lai būtu kaut mazākā cerība nepieļaut globālās vidējās temperatūras paaugstināšanos vairāk nekā par 2 °C attiecībā pret pirmsrūpniecības laikmetu; uzsver, ka jāiesaistās ir visām valstīm un pasākumu novilcināšana sadārdzinās izmaksas un samazinās pieejamo risinājumu skaitu; norāda uz *New Climate Economy* ziņojumu "Labāka izaugsme, labāks klimats", kurā secināts, ka neatkarīgi no ienākumu līmeņa ikvienai valstij ir iespēja veidot noturīgu ekonomisko izaugsmi, vienlaikus samazinot klimata pārmaiņu radīto milzīgo apdraudējumu; iesaka izmantot nolīgumus un konvencijas, lai iesaistītu ES pievienotās valstis ES klimata programmās;

3. atgādina, ka globālās temperatūras paaugstināšanās ierobežošana līdz vidēji 2 °C negarantē izvairīšanos no nozīmīgas negatīvas ietekmes uz klimatu; aicina Pušu konferenci izvērtēt iespēju noteikt globālās temperatūras pieauguma ierobežojumu līdz vidēji 1,5 °C;
4. norāda uz IPCC Piektā novērtējuma ziņojuma secinājumu, ka, pat pilnībā izbeidzot oglekļa emisijas no rūpnieciski attīstītajām valstīm, netiks nodrošināta 2 °C pieauguma ierobežojuma mērķa sasniegšana, ja jaunattīstības valstis neuzņemsies jaunas nozīmīgākas saistības;
5. uzskata, ka ir svarīgi visām valstīm nekavējoties iesniegt IVNI, lai radītu ķēdes reakciju un parādītu, ka visas valstis virzās uz viena mērķa sasniegšanu atbilstīgi to situācijām; uzskata, ka IVNI varētu ietvert arī pielāgošanās pasākumus, jo daudzām valstīm tā ir prioritāra nepieciešamība;
6. atzīst, cik stabila klimata sistēma ir fundamentāli svarīga pārtikas nodrošinājumam, enerģijas ražošanai, ūdensapgādei un sanitārijai, infrastruktūrai, bioloģiskās daudzveidības un zemes un jūras ekosistēmu saglabāšanai, kā arī mieram un labklājībai pasaulē; atgādina, ka klimata pārmaiņas paātrina bioloģiskās daudzveidības bojāeju;
7. atzinīgi vērtē G7 apņemšanos dekarbonizēt pasaules ekonomiku šā gadsimta gaitā un līdz 2050. gadam pārveidot enerģētikas nozari; tomēr atgādina, ka dekarbonizācija ir nepieciešama ātrāk, lai panāktu atbilstību zinātniskajiem atklājumiem un varētu cerēt uz temperatūras pieauguma noturēšanu 2 °C robežās; aicina tās Puses, kuru spēkos ir to izdarīt, īstenot savus dekarbonizācijas mērķus un stratēģijas, prioritāti piešķirot ogļu izmantošanā radušos emisiju izbeigšanai, jo ogleis ir vispiesārņojošākais energoavots;
8. norāda, ka valstis, kurām nav nepieciešamās kapacitātes ieguldījuma izstrādāšanai, var izmantot atbalsta mehānismus, piemēram, Pasaules Vides fondu, ANO Attīstības programmu un Pasaules klimata pārmaiņu aliansi, kā arī Eiropas atbalstu;

Vērienīgs, globāls, juridiski saistošs nolīgums

9. uzsver, ka 2015.gada protokolam ir jābūt juridiski saistošam un vērienīgam jau no tā pieņemšanas brīža Parīzē un tā mērķim jābūt globālo oglekļa emisiju izbeigšanai līdz 2050. gadam vai ļoti drīz pēc tam, lai pasauli noturētu uz izmaksu ziņā lietderīgas emisiju trajektorijas, kas atbilstu 2 °C mērķim, un uzsver, ka SEG emisiju galējais maksimums tiks sasniegts jau pavisam drīz; prasa ES šajā ziņā sadarboties ar starptautiskajiem partneriem, rādot labākās prakses piemērus; uzsver, ka nolīgumā jānosaka paredzams satvars, kas veicinātu investīcijas un ar oglekļa emisiju samazināšanu un pielāgošanās tehnoloģijām saistītu uzņēmējdarbību;
10. brīdina par tādiem globālo emisiju samazināšanas veidiem, kas pieļauj būtiskas oglekļa emisijas vēl 2050. gadā un pēc tam, jo tie saistīti ar lielu risku un atkarīgi no nepārbaudītām, energoietilpīgām un dārgām tehnoloģijām CO₂ izņemšanai no atmosfēras un uzglabāšanai; atkarībā no pārsniegšanas apjoma šādu emisiju samazināšanas veidu iespējas saglabāt globālās klimata pārmaiņas 2 °C robežās ir atkarīgas no biomasas enerģijas pieejamības un plašas izmantošanas līdztekus oglekļa uztveršanai un uzglabāšanai (*BECCS*) un atmežošanai, kurai iespējams nebūs pieejamo zemes platību, kā arī no citām nezināmām, vēl izstrādājamām oglekļa dioksīda uztveršanas (*CDR*)

tehnoloģijām;

11. uzskata, ka vērienīgs un juridiski saistošs starptautisks nolīgums palīdzētu mazināt attiecīgo nozaru, it īpaši energoietilpīgo nozaru, bažas par oglekļa emisiju pārvirzi un jo īpaši par konkurētspējas saglabāšanu;
12. uzskata, ka gadījumā, ja pastāv neatbilstība starp kopējo IVNI apmēru, kāds noteikts pirms Parīzes konferences, un nepieciešamo SEG emisiju samazināšanas līmeni, kāds nepieciešams, lai nodrošinātu, ka temperatūra nepieaug virs 2 °C attiecībā pret pirmsrūpniecības laikmetu, papildu samazināšanas pasākumu noteikšanai būs jāizstrādā darba programma, kuras īstenošana sāktos 2016. gadā; prasa sākt visaptverošu pārskatīšanas procesu, kas tiktu veikts ik pēc pieciem gadiem, nodrošinātu īstenošanas mehānisma dinamiku un nostiprinātu emisiju samazināšanas saistību vērienīgumu saskaņā ar visjaunākajiem zinātniskajiem datiem; aicina ES atbalstīt juridiski saistošu piecu gadu saistību periodu noteikšanu, kas būtu visatbilstīgākais risinājums, lai nepieļautu iestrēgšanu nepietiekami vērienīgu uzdevumu izvirzīšanā, palielinātu politisko pārskatatbildību un ļautu pārskatīt mērķus, lai tie atbilstu zinātnes atziņām un jebkādam jaunām tehnikas attīstības tendencēm, kas dotu iespēju uzņemties vērienīgākas saistības;
13. prasa ES klimata politiku padarīt stingrāku kopumā, kas palīdzētu dot jaunu stimulu starptautiskām diskusijām klimata jomā un atbilstu ES saistību maksimālajai robežai, proti, līdz 2050. gadam savas SEG emisijas samazināt līdz pat 80–95 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni; norāda saistošo ES mērķi 2030. gadam — samazināt SEG emisijas par vismaz 40 % attiecībā pret 1990. gada līmeni; aicina dalībvalstis apsvērt papildu saistības, par pamatu izmantojot 2030. gada mērķi, tostarp apsvērt pasākumus ārpus ES, lai dotu iespēju pasaulei sasniegt 2 °C ierobežojuma mērķi;
14. atgādina par 2014. gada 5. februāra rezolūciju, kurā prasīti trīs saistoši mērķi: energoefektivitātes — 40 %, atjaunojamās enerģijas — vismaz 30 % un SEG emisiju samazināšanas — vismaz 40 %, un atkārtoti aicina Padomi un Komisiju, kā daļu no klimata un enerģētikas politikas satvara 2030. gadam, pieņemt un īstenot daudzpusēju pieeju, kuras pamatā būtu kopīgi piemērojami, koordinēti un saskaņoti SEG emisiju samazināšanas, atjaunojamo energoavotu izvēršanas un energoefektivitātes mērķi; atzīmē, ka Parlamenta prasītie energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas mērķi panāktu daudz būtiskāku SEG emisiju samazinājumu līdz 2030. gadam, kas pārsniegtu nosprausto 40 % mērķi;
15. uzsver, ka nepieciešams efektīvs atbilstības noteikšanas režīms, kas saskaņā ar 2015. gada nolīgumu būtu piemērojams visām pusēm; uzsver, ka 2015. gada nolīgumam ir jāveicina pārredzamība un pārskatatbildība, nosakot kopēju, uz noteikumiem pamatotu režīmu, tostarp pieņemot uzskaites noteikumus un izveidojot uzraudzības, ziņošanas un pārbaūžu kārtību; uzskata, ka pārredzamības un pārskatatbildības sistēmai būtu jāattīstās pakāpeniskas konverģences pieejas ietvaros;
16. uzsver, cik svarīgi ir klimata politikas centrā saglabāt cilvēktiesības, un uzstāj, ka Komisijai un dalībvalstīm ir jānodrošina, ka Parīzes nolīgumā tiek paredzēti noteikumi, kas nepieciešami, lai pievērstos klimata pārmaiņu cilvēktiesību dimensijai un sniegtu atbalstu nabadzīgākām valstīm, kuru iespējas klimata pārmaiņu ietekme ir izsmēlusi; šajā sakarā uzstāj, ka pilnībā jāievēro vietējo kopienu un pirmiedzīvotāju tiesības, kuri ir īpaši neaizsargāti pret klimata pārmaiņu negatīvo ietekmi;

Mērķi laika posmam pirms 2020. gada un Kioto protokols

17. jo īpaši uzsver, ka steidzami ir jāpanāk progress centienos novērst vienu gigatonnu lielo atšķirību, kāda pastāv starp zinātnieku analīzi un pašreizējām pušu saistībām laikposmā līdz 2020. gadam; norāda uz to, cik liela nozīme šīs gigatonnas atšķirības novēršanā ir arī citiem politikas pasākumiem, kuriem jāvelta kopīgi centieni, tostarp energoefektivitātei, ievērojamiem enerģijas ietaupījumiem, atjaunojamajai enerģijai, resursu efektivitātei, pakāpeniskai fluorogļūdeņražu izmantojuma izbeigšanai, ilgtspējīgai ražošanai un patēriņam, pakāpeniskai fosilā kurināmā subsīdiju, tostarp ogļu spēkstaciju tehnoloģiju eksporta finansēšanas, pārtraukšanai un tam, lai nostiprinātu vispārēju oglekļa cenas noteikšanu;
18. atzīmē, ka ES ir pareizā virzība, lai nodrošinātu SEG emisiju samazināšanu un atjaunojamajai enerģijai nosprausto mērķu sasniegšanu līdz 2020. gadam, un ka ir panākti būtiskus uzlabojumi enerģijas patēriņa jomā, kas noticis, pateicoties energoefektīvākām ēkām, produktiem, ražošanas procesiem un transportlīdzekļiem, turklāt tas panākts laikā, kad Eiropas ekonomika ir pieaugusi par 45 %, salīdzinot ar 1990. gadu; uzsver ka „20/20/20 mērķi” SEG emisijām, atjaunojamajai enerģijai un enerģijas taupībai ir bijuši šā progresa virzītājspēks un nodrošinājuši darbvietas dažādās ekonomiskajās¹ vairāk nekā 4,2 miljoniem iedzīvotāju, un šīs nozares turpinājušas izaugsmi arī krīzes laikā; aicina Komisiju un dalībvalstis iesniegt UNFCCC jaunākās ES SEG emisiju prognozes laikam līdz 2020. gadam un paziņot, ka ES pārsniegs savu SEG emisiju samazinājuma mērķi 2020.gadam vismaz par 2 gigatonnām;
20. precizē — lai gan Kioto protokola darbības joma otrajā saistību periodā būs ierobežota, tas jāuzskata par ļoti nozīmīgu starpposma periodu, un tāpēc aicina Puses, tostarp ES dalībvalstis, cik vien iespējams drīz un ne vēlāk kā līdz 2015. gada decembrim pabeigt otrā saistību perioda ratifikācijas procesu; norāda, ka Parlaments savu darbu ir pabeidzis, dodot piekrišanu, un ka pirms Parīzes konferences ir jāiesaista pilsoniskā sabiedrība un jānodrošina pārredzamība, lai palīdzētu saprast sarunu gaitu un palīdzētu veicināt Pušu savstarpējo uzticēšanos;

Risinājumu programma

21. aicina ES un tās dalībvalstis sadarboties ar pilsonisko sabiedrību (iestādēm, privāto sektoru, NVO un vietējām kopienām), lai izstrādātu mazināšanas iniciatīvas galvenajās nozarēs (enerģētika, tehnoloģijas, pilsētvide, transports utt.), kā arī pielāgošanās un noturības veicināšanas iniciatīvas, risinot pielāgošanās jautājumus, jo īpaši attiecībā uz ūdens pieejamību, nodrošinājumu ar pārtiku un riska novēršanu; aicina visas valdības un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus atbalstīt un nostiprināt šo rīcības programmu;
22. uzsver, ka aizvien vairāk nevalstisko dalībnieku rīkojas, lai panāktu dekarbonizāciju un kļūtu noturīgāki pret klimata pārmaiņām; tāpēc uzsver, cik svarīgs ir strukturēts un konstruktīvs dialogs starp valdībām, uzņēmējiem, pilsētām, reģioniem, starptautiskām organizācijām, pilsonisko sabiedrību un akadēmiskajām iestādēm, lai mobilizētu robustu globālu rīcību mazoglekļa un noturīgu sabiedrību veidošanā; uzsver to nozīmi raidot pareizos impulsus ceļā uz Parīzi, kā arī attiecībā uz "Limas – Parīzes Rīcības

¹ Eurostat dati par vides preču un pakalpojumu nozari, kuri iekļauti paziņojumā „Klimata un enerģētikas politikas satvars laikposmam no 2020. gada līdz 2030. gadam” (COM(2014)0015).

programmu"; šajā sakarībā norāda, ka Limas – Parīzes rīcības plānā iniciatīvu organizētāji tiek mudināti strādāt ātrāk un apmeklēt Parīzes konferenci, lai ziņotu par saviem sākotnējiem rezultātiem;

23. mudina veidot mehānismus, piemēram, inovatīvu pilsoniskās sabiedrības projektu marķēšana, kas veicinātu dinamiskus risinājumus;
24. norāda, ka bioekonomika varētu sniegt būtisku ieguldījumu rūpniecības atjaunošanā un jaunu darbvietu izveidē ES un pasaulē kopumā;
25. uzsver, ka centieni izveidot aprites ekonomiku var būt nozīmīgi mērķu sasniegšanā, nepieļaujot pārtikas izšķērdēšanu un pārstrādājot izejvielas;
26. atgādina Pusēm un ANO, ka individuālu cilvēku rīcība ir tikpat svarīga, kā valdību un iestāžu rīcība; tādēļ prasa vairāk strādāt pie kampaņām un pasākumiem, lai informētu sabiedrību un veicinātu izpratni par tām mazām un lielām darbībām, kuras var veikt, lai palīdzētu cīņā pret klimata pārmaiņām gan rūpnieciski attīstītajās, gan jaunattīstības valstīs;
27. prasa arī, lai uzņēmējdarbības pasaule uzņemtos atbildību un to aktīvi īstenotu, kā arī aktīvi atbalstītu klimata nolīgumu, tostarp pirms tā noslēgšanas;

Visu nozaru visaptveroši centieni

28. atzinīgi vērtē emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu izveidi pasaulē, tostarp 17 emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas, kuras darbojas četros kontinentos un veido 40 % no pasaules IKP, palīdzot izmaksu ziņā lietderīgi samazināt globālās emisijas; mudina Komisiju veicināt saikni starp ES ETS un citām emisiju kvotu tirdzniecības sistēmām, lai veicinātu starptautiskus oglekļa tirgus mehānismus, lai tādējādi veicinātu vērienīgas saistības klimata jomā un vienlaikus samazinātu oglekļa emisiju pārvirzes risku, nodrošinot līdzvērtīgus konkurences apstākļus; tomēr aicina Komisiju īstenot aizsardzības pasākumus, lai novērstu, ka ES ETS un citu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu sasaistīšana neapdraudētu ES mērķus klimata jomā un ES ETS darbības jomu; prasa izstrādāt noteikumus šo mehānismu izveidei, tostarp noteikumus par uzskaiti un par to, kā nodrošināt, lai starptautiskie tirgi un saiknes starp iekšzemes oglekļa emisiju kvotu tirgiem sniegtu pastāvīgu ieguldījumu klimata pārmaiņu mazināšanas centienos un neapdraudētu ES iekšējos emisiju samazināšanas mērķus;
29. uzsver nepieciešamību nodrošināt emisiju kvotu cenu ilgtermiņa stabilitāti un prognozējamu regulatīvo vidi, kura veicina ieguldījumu virzību SEG emisiju samazināšanas pasākumiem un kas sekmē pāreju uz mazoglekļa ekonomiku;
30. prasa vienoties par nolīgumu, ar ko nozares un emisijas saistītu visaptverošā veidā un ekonomikā kopumā izvirzītu absolūtos mērķus apvienojumā ar emisiju budžeti, kam būtu jānodrošina pēc iespējas vērienīgāka uzdevuma noteikšana; uzsver, ka saskaņā ar IPCC konstatējumiem zemes izmantošanai (lauksaimniecības, lopkopības, mežkopības un citiem zemes izmantošanas veidiem) ir ievērojams rentabilitātes potenciāls mazināt klimata pārmaiņas un palielināt noturību, un tāpēc uzsver, ka jānostiprina starptautiskā sadarbība, lai optimizētu mežu un mitrzemju oglekļa uztveršanas potenciālu; uzsver, ka nolīgumā būtu jāparedz visaptveroša uzskaites sistēma emisijām un to piesaistei no zemes

izmantošanas darbībām (zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība jeb *LULUCF*); jo īpaši uzsver, ka ar mazināšanas un pielāgošanās pasākumiem, piešķirot zemes platības, ir jācenšas sasniegt kopējos mērķus un nekaitēt citu ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai;

31. norāda, ka atmežošana un mežu degradācija rada 20 % no globālajām SEG emisijām, un uzsver mežu nozīmību klimata pārmaiņu mazināšanā, kā arī nepieciešamību uzlabot mežu pielāgošanās spējas un noturību pret klimata pārmaiņām; aicina ES turpināt centienus sasniegt mērķi līdz 2030. gadam apturēt pasaules meža platību samazināšanos un līdz 2020. gadam uz pusi samazināt tropu mežu iznīcināšanu, salīdzinot ar 2008. gadu; uzsver, ka izpildot šīs saistības un atjaunojot 350 miljonus hektāru meža, kā aicināts Ņujorkas deklarācijā par mežiem, līdz 2030. gadam varētu samazināt CO₂ emisijas 4,5 līdz 8,8 miljardiem tonnu gadā; uzsver, ka bez būtiskiem mazināšanas centieniem tropisko mežu jomā (REDD+) 2 °C mērķis visticamāk nebūs sasniedzams; turklāt aicina ES paaugstināt starptautisko finansējumu atmežošanas samazināšanai jaunattīstības valstīs;
32. norāda uz tagadējā REDD+ mazināšanas mehānisma efektivitāti un mudina dalībvalstis iekļaut to klimata pārmaiņu mazināšanas centienos; aicina dalībvalstis iesaistīties brīvprātīgās starptautiskās mazināšanas partnerībās ar jaunattīstības valstīm, kurās īpaši notiek tropu mežu iznīcināšana, lai sniegtu tām finansiālu vai tehnisku palīdzību atmežošanas izbeigšanai, izmantojot ilgtspējīgus zemes izmantojuma politikas virzienus un apsaimniekošanas reformas; turklāt aicina Komisiju ierosināt robustus pasākumus, lai apturētu to preču importu uz ES, kas iegūtas nelegālas mežu izciršanas rezultātā; uzsver, cik nozīmīgi ir uzņēmumi, lai izskaustu pieprasījumu pēc precēm, kas iegūtas nelegālas mežu izciršanas rezultātā;
33. atgādina, ka transports ir otrā lielākā SEG emitējošā nozare, un uzstāj, ka šajā nozarē ir nepieciešams noteikt vairākus emisiju samazināšanas politikas virzienus; vēlreiz norāda, ka UNFCCC ir jārīkojas, lai efektīvā veidā regulētu un ierobežotu starptautiskās aviācijas un kuģniecības radītās emisijas, ņemot vērā prasības par piemērotību un steidzamību; aicina visas Puses strādāt, izmantojot Starptautisko Civilās aviācijas organizāciju (*ICAO*) un Starptautisko Jūrniecības organizāciju (*IMO*), lai izstrādātu globālu politikas satvaru, kas dotu iespēju efektīvi reaģēt un īstenot pasākumus, lai līdz 2016. gada beigām noteiktu atbilstīgus mērķus nepieciešamā emisiju samazinājuma nodrošināšanai, ņemot vērā 2 °C mērķi;
34. aicina Komisiju piedāvāt COP21 pusēm atbalstu un specializētas zināšanas attiecībā uz valstu ieguldījuma noteikšanu, vienlaikus veicinot izpratni par transporta nozares nozīmi visaptverošu stratēģiju pieņemšanā SEG emisiju samazināšanai;
35. norāda, ka SEG emisiju patiešām būtiska samazinājuma panākšanai izšķiroši svarīgas ir gan īstermiņa, gan ilgtermiņa transporta emisiju samazināšanas stratēģijas;
36. uzsver, cik svarīgi ir ņemt vērā salu un tālāko reģionu īpašo situāciju, lai nodrošinātu, ka veikums vides jomā, jo īpaši šajos reģionos, neietekmē mobilitāti un piekļuves tiem;
37. uzskata, ka, nepievēršot vairāk uzmanības transporta nozares emisiju samazināšanai, nebūs iespējams sasniegt vispārējos klimata mērķus, jo transports ir vienīgā nozare, kurā siltumnīcefekta gāzu emisijas turpina pieaugt (par 30 % pēdējo 25 gadu laikā); uzsver, ka

šos mērķus būs iespējams sasniegt vienīgi ar saistošiem SEG samazināšanas mērķiem un atjaunojamās enerģijas pilnīgu integrēšanu tirgū, tehnoloģiski neitrālu pieeju dekarbonizācijai un pilnīgāk integrētu transporta un investīciju politiku, kurā iestrādāti transporta veidu maiņas politikas virzieni līdztekus tehnoloģiskam progresam, kā arī izvairīšanās no transportēšanas (piemēram, ilgtspējīga loģistika, vieda pilsētvides plānošana un integrētās modalitātes pārvaldība);

38. norāda, ka vairāk nekā puse no pasaules iedzīvotājiem patlaban dzīvo pilsētās un lielpilsētās un ka pilsētu transports ir viens no galvenajiem SEG emitētājiem transporta nozarē; tāpēc mudina Komisiju un dalībvalstis aktīvi veicināt izpratni par ilgtspējīgas mobilitātes nozīmi pilsētās, lai panāktu mazināšanas saistību izpildi; uzsver, ka atbildīga zemes izmantošana un plānošana, kā arī ilgtspējīgi transporta risinājumi pilsētās efektīvi palīdz sasniegt CO₂ emisiju samazināšanas mērķi;
39. uzsver, ka transporta nozarē ir nepieciešams labs energoavotu sadalījums, un to var sasniegt, veicinot alternatīvos transportlīdzekļus, kas darbināmi ar dabasgāzi un biogāzi, un ar visiem politikas virzieniem ilgtspējīgu transporta veidu veicināšanai, tostarp transporta elektrifikācijas un intelektīvu transporta sistēmu veicināšanai; uzsver, ka īpaša uzmanība jāpievērš dzelzceļiem, tramvajiem, elektrificētiem autobusiem, elektrotransportlīdzekļiem un elektrovēlosipēdiem, ņemot vērā pilna dzīvescikla perspektīvu, kā arī jācenšas pilnībā izmantot atjaunojamās elektroenerģijas avotus; visnotaļ mudina vietējās sabiedriskā transporta iestādes un transporta operatorus kļūt par virzības noteicējiem mazoglekļa autoparku un tehnoloģiju ieviešanā;
40. uzsver energoefektivitātes un tīru enerģijas tehnoloģiju izvēšanas milzīgās iespējas emisiju samazināšanā; uzskata, ka energoefektivitātes maksimāla palielināšana visas pasaules līmenī ir pirmā virzība uz enerģētiskās emisiju samazināšanu, kas arī palīdz mazināt enerģētisko nabadzību;
41. uzsver, ka bezdarbībai ir ļoti smagas un bieži vien nenovēršamas sekas, jo jāatceras, ka klimata pārmaiņas ietekmē visus pasaules reģionus dažādos, bet ļoti kaitīgos veidos, kas noved pie migrācijas un cilvēku bojāejas, kā arī rada ekonomiskus, ekoloģiskus un sociālus zaudējumus; uzsver, ka ilgtermiņa politikas lēmumu pieņemšanā ļoti svarīgi ir zinātniskie pierādījumi un ka vērienīgi mērķi ir jāpamato ar stingriem zinātniskiem ieteikumiem; uzsver, ka saskaņots globāls politiskais un finansiālais atbalsts pētniecībai, izstrādei un inovācijai tīras un atjaunojamās enerģijas tehnoloģijās un energoefektivitātē ir izšķirīgs, lai sasniegtu mūsu klimata politikas mērķus un sekmētu izaugsmi;
42. prasa ES pastiprināt centienus, lai regulētu kopējā fluorogļūdeņraža daudzuma pakāpenisku samazināšanu saskaņā ar Monreālas protokolu; atgādina, ka ES ir pieņēmusi vērienīgu tiesību aktu kopumu, lai līdz 2030. gadam par 79 % samazinātu fluorogļūdeņražu izmantošanu, jo ir plaši pieejamas videi nekaitīgas alternatīvas, un to potenciāls ir pilnībā jāizmanto; atzīmē, ka fluorogļūdeņražu izmantošanas izbeigšana ir viegli īstenojams mazināšanas pasākums gan ES, gan ārpus tās, un prasa ES aktīvi iesaistīties globālās rīcības veicināšanā fluorogļūdeņražu jomā;

Pētniecība, tehnoloģiju attīstība un inovācija

43. uzskata, ka tīru enerģijas tehnoloģiju izmantošana tur, kur tās nodrošina lielāko ietekmi, ir atkarīga no spēcīgas inovāciju spējas izveides un saglabāšanas gan attīstītajās, gan

jaunietekmes valstīs;

44. uzsver, ka tehnoloģiju un uzņēmējdarbības modeļu inovāciju stimulēšana var veicināt gan ekonomisko izaugsmi, gan emisiju samazināšanos; uzsver, ka tehnoloģiju attīstības virzība mazoglekļa tehnoloģiju attīstības virzienā nenotiks automātiski, bet, lai to nodrošinātu, nepieciešami skaidri politikas signāli, tostarp mazinot tirgus un regulatīvos šķēršļus jaunām tehnoloģijām un uzņēmējdarbības modeļiem, kā arī nodrošinot mērķtiecīgus publiskos izdevumus; mudina dalībvalstis paaugstināt valsts investīcijas enerģētikas nozares pētniecībā un izstrādē, lai tādējādi sekmētu resursefektīvu mazoglekļa tehnoloģiju nākošo attīstības vilni;
45. atzīst, cik nozīmīga ir pētniecība un inovācija cīņā pret klimata pārmaiņām un aicina nolīguma puses netaupīt pūliņus, atbalstot pētniekus un veicinot jaunas tehnoloģijas, ar kurām iespējams sasniegt iespējamās samazināšanas mērķus un īstenot klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumus un pielāgoties tām;
46. mudina Komisiju lietderīgāk izmantot to, ka trešās valstis var brīvi piedalīties pamatprogrammā „Apvārsnis 2020”, īpaši enerģētikas un klimata pārmaiņu jomā;
47. uzskata, ka ES kosmosa politikai un ar to saistītiem ieguldījumiem, tostarp arī satelītnovērošanas sistēmu palaišanai, kam ir būtiska nozīme rūpniecisko avāriju, mežu iznīcināšanas, pārtuksnešošanās un tamlīdzīgā uzraudzībā, kā arī sadarbībai ar partneriem trešās valstīs var būt svarīga nozīme klimata pārmaiņu pasaules tendenču uzraudzībā un ietekmes mazināšanā;
48. uzsver, ka ES jāpalielina pūliņi, lai sekmētu tehnoloģiju nodošanu vismazāk attīstītajām valstīm (VAV), vienlaikus ievērojot spēkā esošās intelektuālā īpašuma tiesības;
49. prasa pilnībā atzīt Klimata tehnoloģiju centra un tīkla (CTCN) un Tehnoloģiju izpildkomitejas nozīmi klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās tehnoloģiju attīstības veicināšanā un atbalstīt šo struktūru darbību;
50. atzinīgi vērtē ES un Amerikas Savienoto Valstu Enerģētikas departamenta sadarbību, īpaši ar klimata pārmaiņām saistīto tehnoloģiju izpēti jomā; uzskata, ka ES un citu lielāko valstu sadarbībai izpēti jomā ir būtisks potenciāls; uzsver, ka ar publiskajiem līdzekļiem finansētu pētījumu rezultātiem jābūt brīvi pieejamiem;
51. norāda, ka jāapsver Kosmosa jomas nodrošināto iespēju izmantošana, īstenojot klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumus un pielāgojoties tām, jo īpaši attiecībā uz SEG emisiju monitoringu un uzraudzību; mudina Komisiju aktīvi atbalstīt globālu uzraudzības sistēmu CO₂ un CH₄ emisijām; aicina Komisiju veicināt centienus izstrādāt ES mēroga sistēmu SEG emisiju mērīšanai, autonomi un neatkarīgi izmantojot un paplašinot programmas *Copernicus* misijas;

Finansējums klimata jomā — Parīzes nolīguma stūrakmens

52. uzskata, ka īstenošanas līdzekļi — tostarp finansējums klimata jomā, tehnoloģiju nodošana un spēju veidošana — būs izšķiroši svarīgi, lai Parīzes konference panāktu vienošanos, un tāpēc aicina ES un citas valstis sagatavot saturīgu "finanšu paketi" gan attiecībā uz laikposmu pirms 2020. gada, gan periodiem pēc 2020. gada, lai atbalstītu

- lielākus centienus SEG emisiju samazināšanā, mežu aizsardzībā un pielāgošanās pasākumos; prasa, lai finansējums klimata jomā tiktu iekļauts nolīgumā kā dinamisks elements, kas atspoguļotu mainīgo vides un ekonomisko realitāti un atbalstītu vērienīgākus mazināšanas centienus un pielāgošanās pasākumus; tāpēc aicina visas Puses, kas to var izdarīt, sniegt savu ieguldījumu klimata jomas finansējumam;
53. prasa ES un tās dalībvalstīm vienoties par plānu paredzama, jauna un papildu finansējuma palielināšanai saskaņā ar tagadējām saistībām, lai ES varētu sniegt taisnīgu ieguldījuma daļu no paredzētajiem USD 100 miljardiem gadā laikposmā līdz 2020. gadam, no dažādiem publiskiem un privātiem līdzekļu avotiem, un risināt līdzekļu plūsmu nelīdzsvarotību starp mazināšanas un pielāgošanās centieniem; prasa ES mudināt visas valstis sniegt savu taisnīgu daļu klimata jomas finansējumā; prasa ieviest spēcīgu uzraudzības un pārskatatbildības sistēmu, lai efektīvi sekotu līdzi un pārbaudītu, kā tiek īstenotas klimata politikas finansēšanas saistības un mērķi; atgādina, ka būtu arī jāpalielina finansējums klimata jomā no kopējā palīdzības budžeta, kā pirmais solis, lai nodrošinātu pilnvērtīgu papildināmību;
54. prasa noteikt konkrētas ES un starptautiskās saistības, lai nodrošinātu papildu avotus klimata jomas finansējumam, tostarp paredzot daļu no ES ETS kvotām laikposmam 2021. līdz 2030. gadam, kā arī piešķirot ienākumus no ES un starptautiskiem pasākumiem aviācijas un kuģniecības emisiju jomā klimata finansējumam un Klimata pārmaiņu mazināšanas fondam, cita starpā tehnoloģiskiem inovāciju projektiem;
55. prasa izstrādāt plašu oglekļa cenas noteikšanas mehānismu, kā starptautiski piemērojamu instrumentu emisiju pārvaldībai un piešķirt klimata jomas investīcijām ieņēmumus no emisiju kvotu tirdzniecības un transporta kurināmā veidiem piemērotajām oglekļa maksām; turklāt prasa daļēji izmantot lauksaimniecības subsīdijas, lai nodrošinātu investīcijas atjaunojamās enerģijas ražošanai un izmantošanai lauku saimniecībās; uzsver, cik svarīgi ir mobilizēt privātā sektora kapitālu un rast nepieciešamās investīcijas mazoglekļa tehnoloģijās; prasa, lai valdības un publiskās, kā arī privātās finanšu institūcijas, tostarp bankas, pensiju fondi un apdrošināšanas sabiedrības uzņemtos vērienīgas saistības pielāgot savu aizdošanas un investīciju praksi 2 °C mērķim un izbeigt investīcijas fosilajā kurināmajā, tostarp eksporta kredītus investīcijām fosilajā kurināmajā; prasa noteikt īpašas valsts garantijas, ar ko atbalsta zaļās investīcijas, marķējumu un fiskālu priekšrocību paredzēšanu zaļajiem investīciju fondiem, kā arī "zaļo" obligāciju emitēšanu;
56. uzskata, ka finanšu sistēmai investīciju lēmumos ir jāiekļauj arī klimata apdraudējuma aspekts; aicina Komisiju, dalībvalstis un visas *UNFCCC* Puses izmantot visus to rīcībā esošos līdzekļus, lai mudinātu finanšu institūcijas nepieciešamā apjomā novirzīt savas investīcijas, lai finansētu īstenu pareju uz noturīgu mazoglekļa ekonomiku;
57. aicina veikt konkrētus pasākumus un noteikt to ieviešanas termiņus, ejot tālāk par G-20 valstu apņemšanos 2009. gadā, visu fosilā kurināmā subsīdiju izbeigšanai līdz 2020. gadam,
58. mudina visprogresīvākos dalībniekus uzņemties brīvprātīgas saistības, lai palīdzētu pārejā uz mazoglekļa ekonomiku, maksimāli izmantojot jau īstenotās paraugprakses; sagaida, ka šāda mobilizēšanās vērsīsies plašumā un turpmāk kļūs strukturētāka, jo īpaši izmantojot reģistrācijas platformas, kas iekļautas Konvencijā par klimata pārmaiņām;

59. norāda uz to cik cieši saistītas ir Konference par attīstības finansēšanu, ANO samits par ilgtspējīgas attīstības mērķiem un 21. UNFCCC Pušu konference 2015. gadā; atzīst, ka klimata pārmaiņu ietekme nopietni apdraudēs centienus panākt plānoto ilgtspējīgas attīstības satvaru laikam pēc 2015. gada, un viss attīstības finansējuma satvars būs jāpielāgo tā, lai tas būtu piemērots mazoglekļa un klimatnoturīgai pasaulei, kā arī spētu atbalstīt to;
60. mudina veicināt privātās iniciatīvas finanšu sektorā, jo īpaši G-20 valstu sanāksmē 2015. gada novembrī, bet arī visumā — vairākos īpašos finansu jomas pasākumos, kas notiek gatavojoties 2015. gada Parīzes konferencei;

Panākt klimatnoturību, īstenojot pielāgošanās pasākumus

61. uzsver, ka pielāgošanās pasākumi ir neizbēgama nepieciešamība visām valstīm, ja tās grib mazināt negatīvo ietekmi un pilnībā izmantot iespējas, ko piedāvā klimatnoturīga izaugsme un ilgtspējīga attīstība, un ka pielāgošanās rīcībai ir jābūt jaunā nolīguma centrālajai tēmai; prasa attiecīgi noteikt ilgtermiņa pielāgošanās mērķus; uzsver — rīcība nevilcinoties, lai samazinātu SEG emisijas, pasaules un valstu ekonomikā izmaksās mazāk, un pielāgošanās pasākumu izmaksas arī samazināsies; atzīst, ka pielāgošanās ir nepieciešama, jo īpaši valstīs, kas ir ļoti neaizsargātas pret klimata pārmaiņu ietekmi, un jo īpaši tāpēc, lai nodrošinātu, ka pārtikas ražošana un ekonomiskā attīstība var klimatnoturīgi turpināties; prasa aktīvi atbalstīt visaptverošu pielāgošanās plānu izstrādi jaunattīstības valstīs, ņemot vērā vietējo dalībnieku praksi un pirmiedzīvotāju zināšanas;
62. atzīst, ka mazināšanas mērķi, kas sasniegti ar valstu noteikto ieguldījumu (VNI) spēcīgi ietekmē arī nepieciešamos pielāgošanās pasākumus; prasa Parīzes nolīgumā noteikt pielāgošanās un tās finansējuma mērķi līdztekus saistībām izstrādāt turpmākas pieejas, lai efektīvi risinātus jautājumus par zaudējumiem un kaitējumu;
63. uzsver nepieciešamību stiprināt klimata riska pārvaldību un koordināciju ES līmenī un izstrādāt skaidru ES pielāgošanās stratēģiju; prasa īstenot reģionālas pielāgošanās stratēģijas;
64. atgādina, ka jaunattīstības valstis, jo īpaši vismazāk attīstītās valstis un mazo salu jaunattīstības valstis, vismazāk ir veicinājušas klimata pārmaiņas, ir visneaizsargātākās pret to nelabvēlīgajām sekām un tām ir vismazākās spējas šādām pārmaiņām pielāgoties; prasa, lai atbalsts pielāgošanās centieniem un jautājumi par zaudējumiem un kaitējuma atlīdzināšanu būtu Parīzes nolīguma būtiski elementi, kā arī prasa, lai jaunattīstības valstis saņemtu jūtamu atbalstu, pārejot uz ilgtspējīgiem, atjaunojamiem un mazoglekļa enerģijas veidiem, tādējādi nodrošinot, ka to pielāgošanās vajadzības būs apmierinātas gan īstermiņā, gan ilgtermiņā; prasa nopietni ņemt vērā klimata bēgļu problēmu un tās apjomus, kas rodas globālās sasilšanas izraisītu dabas katastrofu rezultātā;
65. uzsver, ka šim nolīgumam vajadzētu būt elastīgam, lai ņemtu vērā apstākļus konkrētās valstīs, attiecīgās vajadzības un iespējas jaunattīstības valstīs, un dažu valstu īpašās iezīmes, jo īpaši vismazāk attīstīto valstu un mazu salu valstu gadījumā;
66. aicina vadošās industrializētās valstis izmantot savu moderno infrastruktūru, lai veicinātu, paātrinātu un attīstītu ilgtspējīgu izaugsmi, un aicina atbalstīt veiktspējas palielināšanu jaunattīstības valstīs, lai nākotnē ekonomiskā izaugsme tiktu nodrošināta visās pasaules

daļās, vairs nenodarot kaitējumu videi;

67. uzsver, cik nozīmīga loma būtu jāuzņemas attīstības veicināšanas kopienai, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijai (ESAO) un ESAO Attīstības veicināšanas komitejai (DAC), cieši sadarbojoties ar ieinteresētajām personām un attiecīgajām organizācijām, lai izvērtētu un mazinātu cilvēka visnelabvēlīgāko ietekmi uz klimata pārmaiņām, ar kurām, iespējams, būs grūti tikt galā arī tad, ja globālā sasilšana nebūs augstāka par 2 °C;
68. apstiprina, ka efektīvai klimata jautājuma risināšanai ir jābūt ES un citu starptautiskās sabiedrības pārstāvju stratēģiskai prioritātei un ka šāda nostāja prasa, lai klimata pasākumi tiktu integrēti visas attiecīgajās politikas jomās un lai politika būtu saskaņota; uzskata, ka ir svarīgi, lai ES veicinātu mazoglekļa attīstības metodes visās attiecīgajās jomās un nozarēs, un prasa ES ieteikt ilgtspējīgas ražošanas un patēriņa modeļus, ietverot norādījumus par to, kā ES plāno samazināt patēriņu un ekonomisko darbību atsaistīt no vides degradācijas;
69. ar bažām atzīmē, ka laikposmā no 2008. līdz 2013. gadam 166 miljoni cilvēku bija spiesti pamest mājas plūdu, vētru, zemestrīču vai citu katastrofu dēļ; vērš īpašu uzmanību uz to, ka ar klimata pārmaiņām saistītie notikumi atsevišķās Āfrikas daļās varētu saasināt bēgļu krīzi Vidusjūras reģionā; nosoda to, ka vēl līdz šim nav atzīts statuss “klimata bēglis”, un līdz ar to tiek pieļauta juridiska nepilnība, kas skar cietušos, kuri nevar iegūt bēgļa statusu;
70. prasa, lai lielāki centieni risināt globālās klimata pārmaiņas tiktu īstenoti kopīgi, iesaistoties gan industrializētajām, gan jaunattīstības valstīm saskaņā ar kopējas, bet diferencētas atbildības principu (CBDR);
71. uzsver, ka saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. panta 5. punktu ES mērķis tās attiecībās ar citām pasaules daļām ir veicināt solidaritāti un Zemes ilgtspējīgu attīstību, kā arī starptautisko tiesību normu stingru ievērošanu un attīstību; norāda, ka saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 191. panta 1. punktu ES politika attiecībā uz vidi sekmē starptautiska mēroga pasākumus, cīnoties pret klimata pārmaiņām;

Diplomātijas nostiprināšana klimata politikas jomā

72. uzsver, cik svarīgi lai klimata diplomātija būtu daļa no visaptverošas pieejas ES ārējās darbībās, un šajā ziņā uzsver, cik svarīgi ir, lai ES šajā konferencē uzņemtos vērienīgu un vadošu lomu, paužot vienotu nostāju darbojoties kā vidutājam, centienos panākt vienošanos par starptautisku nolīgumu un saglabājot vienotību šajā jautājumā;
73. aicina dalībvalstis saskaņot savu nostāju ar ES nostāju šajā jautājumā; uzsver — ES un dalībvalstīm ir ļoti plaši ārpolitikas sakari, un tām ir jāuzņemas līdera loma klimata diplomātijas jomā un jārosina šā tīkla dalībnieku rīcība, lai rastu vienprātību par galvenajiem tematiem, par kuriem jāpanāk vienošanās Parīzes konferencē, proti, klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, finansēšanu, tehnoloģiju izveidi un nodošanu, rīcības un atbalsta pārredzamību un veiktspējas palielināšanu;
74. atzinīgi vērtē ES Klimata diplomātijas rīcības plānu, kuru 2015. gada 19. janvārī atbalstīja ES Ārlietu padome; sagaida lai Komisija uzņemtos proaktīvu lomu sarunās;

aicina to skaidri noteikt, ka klimata pārmaiņas ir viena no tās galvenajām stratēģiskām prioritātēm, un organizēt savu darbu visos līmeņos un visās nozarēs atbilstoši šai nostājai;

75. uzsver ES vadošo lomu klimata politikā un to, ka nepieciešama koordinācija, kā arī dalībvalstu vienotas nostājas panākšana; mudina Komisiju, dalībvalstis un Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) turpināt un palielināt diplomātiskos centienus, gatavojoties konferencei un tās laikā, nolūkā uzlabot savu izpratni par partneru nostājām un mudināt citas Puses veikt efektīvus pasākumus, ar kuriem ievērot 2° C mērķi, un panākt vienošanās un saistības, jo īpaši ASV gadījumā, kuru mērķis būtu samazināt visbūtiskākās emisijas tādā pašā mērā, kā to dara ES iedzīvotāji, kas jau ir darījuši tik daudz, lai līdzsvarotu ekonomikas attīstību ar pasākumiem, kas nepieciešami vides un klimata jomā; aicina ES izmantot tās ietekmi, lai panāktu ciešāku sadarbību klimata jautājumos ar kaimiņvalstīm un ES pievienošanās valstīm;
76. uzsver, ka lielāki diplomātiskie centieni pirms konferences un tās laikā ir nepieciešami, jo īpaši tāpēc, lai rastu kopēju pamatu jautājumos par Pušu saistību diferencēšanu, ņemot vērā valstu situāciju un jautājumu par zaudējumu un kaitējuma atlīdzību, kādā mērā tie tiks izskatīti nolīgumā;
77. aicina Komisijas priekšsēdētāja vietnieci/ Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos izstrādāt uz vispārējiem ārpolitikas mērķiem balstītas klimata ārpolitikas stratēģiskās prioritātes un nodrošināt to, ka ES delegācijas vairāk pievēršas klimata politikai un tam, lai uzraudzītu valstu centienus mazināt klimata pārmaiņas un pielāgoties tām, un sniegtu atbalstu veikspējas palielināšanā, un ka tām ir līdzekļi, kas vajadzīgi, lai veiktu darbības klimata uzraudzības jautājumos; prasa ES klimata jautājumos ciešāk sadarboties ar kaimiņvalstīm un kandidātvalstīm, mudinot tās pielāgot savas politikas nostādnes ES mērķiem klimata jomā; aicina dalībvalstis un EĀDD izveidot par klimata pārmaiņu jautājumiem atbildīgus kontaktpunktus visās ES delegācijās un dalībvalstu vēstniecībās;
78. atzīst, cik svarīgi ir rīkoties, lai cīnītos ar klimata pārmaiņām un novērstu to radīto iespējamo stabilitātes un drošības apdraudējumu, kā arī atzīst klimata diplomātijas nozīmīgumu ceļā uz Parīzes Klimata konferenci;

Eiropas Parlaments

79. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu un mērķus attiecībā uz ES ieguldījumu COP21 klimata konferencē, kas notiks Parīzē 2015. gada decembrī;
80. aņemas izmantot savu starptautisko ietekmi un dalību starptautiskos parlamentāros tīklos, lai pastāvīgi censtos panākt virzību uz juridiski saistoša un vērienīga starptautiska klimata nolīguma noslēgšanu Parīzē;
81. uzskata, ka Eiropas Parlaments, ņemot vērā, ka tam būs jādod piekrišana ikvienam starptautiskam nolīgumam, noteikti ir jāiekļauj ES delegācijā; līdz ar to sagaida, ka tam ļaus piedalīties ES koordinācijas sanāksmēs Parīzē;

o

o o

82. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem un ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Sekretariātam ar lūgumu to izplatīt visām ārpussavienības līgumslēdzējām pusēm.

PASKAIDROJUMS

Globālā sasilšana ir viena no lielākajām cilvēces problēmām, kas skar ilgtspējīgu attīstību, veselību un pasaules ekonomiku. Temperatūras celšanās, ledāju kušana, aizvien biežāki sausuma un plūdu periodi liecina, ka klimata pārmaiņas patiešām notiek. Uz klimata pārmaiņām ir jāreaģē nekavējoties, atbildīgi un visaptveroši, pamatojoties uz starptautiskās sabiedrības solidaritāti.

Eiropas Komisija 2015. gada 25. februārī pieņēma paziņojumu "*Parīzes protokols — plāns klimata pārmaiņu apkarošanai pēc 2020. gada*", kura mērķis ir sagatavot Eiropas Savienību galīgajai sarunu kārtai, pēc kuras paredzēta ANO 21. klimata pārmaiņu konference, kas notiks no 2015. gada 30. novembra līdz 11. decembrim Parīzē.

ES vides ministri 2015. gada 6. martā oficiāli apstiprināja saistības samazināt Eiropas Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas. Eiropas Savienība un tās dalībvalstis kopīgi apņēmas sasniegt saistošu mērķi, proti, līdz 2030. gadam Eiropas Savienībā samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas vismaz par 40 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. Eiropas Savienība 2015. gada martā iesniedza Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (UNFCCC) Sekretariātam dokumentu par iecerēto valsts noteikto ieguldījumu (IVNI).

Izvirzītie mērķi ir solis pareizā virzienā, taču tiem jābūt vērienīgākiem. Lai nostiprinātu ES pozīciju starptautiskās sarunās, Parlamentam ir jāiestājas par vērienīgu un reālistisku mērķi, paredzot līdz 2030. gadam siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināt par 50 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni, panākt, ka atjaunojamo energoresursu īpatsvars energoresursu struktūrā ir 45 %, un par 40 % samazināt kopējo energopatēriņu.

Parīzes konferencei ir jābūt nevis sanāksmei, kurā apņemas censties, bet gan sanāksmei, kurā pieņem lēmumus. Šī konference būs izšķirīgs posms sarunās par jaunu starptautisku klimata nolīgumu, kas stāsies spēkā 2020. gadā.

Parīzes konference nebūt nav noslēdzošs notikums, bet gan sākums dinamiskam procesam, kas ļaus starptautiskajai sabiedrībai atsākt centienus sasniegt izvirzīto mērķi, proti, panākt, ka globālā temperatūra palielinās ne vairāk kā par 2° C.

Vērienīgs, globāls un juridiski saistošs nolīgums

Jāpanāk, ka Parīzes nolīgums:

- ir vērienīgs, globāls un juridiski saistošs, lai ilgtermiņā risinātu klimata pārmaiņu radīto problēmu un sasniegtu izvirzīto mērķi, proti, panākt, ka globālā temperatūra palielinās ne vairāk kā par 2° C;
- ir ilgtspējīgs un dinamisks, lai ar to varētu noteiktāk un stingrāk vērsties pret klimata pārmaiņām un pārsniegtu valstu sākotnēji apstiprinātās saistības, jo īpaši pamatojoties uz pārmaiņu mazināšanas ilgtermiņa mērķi;
- ir elastīgs, lai ņemtu vērā attiecīgo valstu mainīgās vajadzības un spējas un nacionālos

apstākļus, kā arī nodrošinātu tām līdzekļus, ar kuriem ievērot savas saistības;

- līdzsvaro pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās darbības, lai visneaizsargātākajām valstīm palīdzētu izturēt klimata pārmaiņu sekas, mudina ilgtspējīgi pieiet attīstībai, nepieļauj temperatūras celšanos par vairāk nekā 2° C un palīdz atsevišķām valstīm īstenot un uzlabot nacionālos pielāgošanās rīcības plānus;
- ir nozīmīgs instruments, ar ko mudināt ekonomikas dalībniekus sākt pāreju uz mazoglekļa ekonomiku.

Finansēšanas kārtība — Parīzes nolīguma pamats

Laikposmā līdz 2020. gadam katru gadu USD 100 miljardi ir jāpiešķir jaunattīstības valstīm, lai tām palīdzētu segt siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas izmaksas un finansētu projektus, kuru mērķis ir aizsargāt apdraudētas kopienas no klimata pārmaiņu sekām, tādām kā jūras līmeņa celšanās, ilgstoši sausuma periodi un lauksaimniecības kultūru postījumi.

Pēc Limas 2014. gada konferences Klimata pārmaiņu mazināšanas fondam tika savākti USD 10,4 miljardi. Referents uzskata, ka ar to nepietiek. Lai atgūtu jaunattīstības valstu uzticību, Eiropas Savienībai un attīstītajām valstīm ir ļoti skaidri jānorāda, kā tās plāno savākt USD 100 miljardus atbalstam, par ko paziņoja Kopenhāgenas 2009. gada konferencē.

Diemžēl Eiropas Komisijas 2015. gada 25. februāra paziņojums jautājumā par līdzekļu vākšanu ir neskaidrs. Tomēr jauna finansējuma piesaiste būs Parīzes nolīguma pamats.

Lai izpildītu COP 21 uzņemtās saistības, ir jārod, jāpārbauda un jāīsteno inovatīvi finansēšanas mehānismi. Šajā nolūkā ir:

- jānosaka reālistiska oglekļa cena visās pasaules lielākajās tautsaimniecībās, lai rastu klimatam labvēlīgus risinājumus;
- jāstimulē visi finansēšanā iesaistītie dalībnieki savus ieguldījumus veikt vajadzīgajā apmērā, lai finansētu īstenu pāreju uz noturīgu mazoglekļa ekonomiku;
- jānodrošina īpašas valsts garantijas ekoloģiskiem ieguldījumiem;
- jāizmanto Ž. K. Junkera Eiropas plānā paredzētie līdzekļi, izmantojot Eiropas Stratēģisko investīciju fondu;
- jāizstrādā vērienīgs plāns, ar ko valsts un daudzpusējās bankas uzņemtos saistības finansēt pāreju uz ekoloģisku ekonomiku;
- jāievieš marķējums un nodokļu atvieglojumi ekoloģisko ieguldījumu fondiem un "zaļo" obligāciju emitēšanai;
- jāievieš finanšu darījumu nodoklis un daļa no ieņēmumiem jānovirza ekoloģiskiem ieguldījumiem.

Finansējums būs viens no galvenajiem jautājumiem saistībā ar centieniem panākt vienošanos pirms Parīzes konferences. Līdz ar to ir jāsaņem uzticama finansēšanas pakete, kas būtu paredzēta gan attīstītajām, gan jaunattīstības valstīm, lai varētu palielināt centienus samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un pielāgoties klimata pārmaiņu sekām.

Klimata politikas paraugs — Eiropas Savienības iekšējā klimata politika

Lai gan referents vēlētos, ka tiek izvirzīti vērienīgāki mērķi, viņš atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Savienība dokumentu par iecerēto valsts noteikto ieguldījumu (IVNI) iesniedza pirms 2015. gada martā paredzētā termiņa, ko noteica ar Varšavas lēmumu. Šis ieguldījums būtiski ietekmēja un ievērojami stimulēja ES starptautiskos partnerus un uz to ir jābalstās, pieņemot praktiskus pasākumus, ar kuriem Savienībā īstenot pāreju uz mazoglekļa ekonomiku.

Pēc tam, kad būs pabeigts darbs pie stabilitātes rezerves veidošanas, Eiropas Komisijai būs jāskatās pārskatīt direktīva par Eiropas oglekļa tirgu un jāizstrādā kārtība, kā pārvaldīt starp dalībvalstīm sadalīto slogu.

Eiropas Savienībai pēc iespējas drīz ir jāpabeidz Kioto protokolā izdarītā Dohas grozījuma ratificēšana un jāmudina citas puses sekot ES piemēram, lai tas nekavējoties stātos spēkā.

Eiropas Savienības uzņemtajām vērienīgajām saistībām būs izšķirīga nozīme, lai sarunās nostiprinātu ES uzticamību. Savienībai ir jāīsteno vērienīga un efektīva politika, kuras mērķis ir līdz 2050. gadam īstenot enerģētikas pārkārtošanu, izmantojot instrumentus, kuri ir tās rīcībā ne tikai klimata un enerģētikas jomā, bet arī citās jomās, tādās kā transports, pētniecība un inovācija, tirdzniecība un attīstības sadarbība.

Efektīva Eiropas Savienības ārpolitika starptautiskā virziena noteikšanai

Eiropas Savienībai ir aktīvi jālobē savā nostāja visās starptautiskajās sanāksmēs, kas 2015. gadā notiek pirms COP 21, un jāiesaista visas ieinteresētās personas.

ES ieguldījumam ir jābūt par paraugu citām pusēm attiecībā uz nostājas skaidrību, pārredzamību un vērienīgumu. Tas, ka Eiropas Savienība laikposmā no 1990. gada līdz 2012. gadam par 19 % samazināja savas emisijas, savukārt tās IKP minētajā laikposmā pieauga par 45 %, kā arī tas, ka pastāvīgi samazinās ES radīto emisiju īpatsvars, liecina, ka klimata pārmaiņu mazināšana ir savienojama ar ekonomisko izaugsmi.

Eiropas Savienībai ir jāturpina un jāpalielina diplomātiskie centieni, lai labāk izprastu savu partnervalstu pieņemtās nostājas, mudinātu šīs valstis īstenot vērienīgu politiku klimata pārmaiņu apkarošanai un veidotu alianses, kas atbalsta minētā mērķa sasniegšanu.

Referents atzīmē, ka 2015. gada rudenī Eiropas Komisija plāno kopīgi ar Maroku rīkot konferenci par pieņemtās politikas mērķu neatbilstību, proti, pušu uzņemtais saistības nav pietiekamas, lai sasniegtu izvirzīto mērķi — ierobežot globālo sasilšanu līdz 2°C. Tomēr referents mudina Komisiju nodrošināt, lai šāda pasākuma galvenais mērķis būtu virzība uz vienošanos par nolīgumu Parīzes konferencē. Paturot prātā šo mērķi, konferencei ir jābūt par pamudinājumu pusēm pieņemt vērienīgu pieeju un būt par forumu konstruktīvai viedokļu apmaiņai, galveno uzmanību pievēršot praktiskiem jautājumiem.

Referents prasa nekavējoties paātrināt ES iekšējās diskusijas, lai vienotos par kopīgu nostāju,

jo īpaši par galvenajiem starptautiskajās sarunās risināmajiem jautājumiem, tādiem kā finansējums, veikspējas palielināšana un tehnoloģiju nodošana.

Parīzes nolīguma pušu uzņemto saistību ticamība būs atkarīga arī no nevalstiskajiem dalībniekiem, tādiem kā pilsētas, reģioni, nozares un ieguldītāji. Parīzes konferencei ir jāraida nepārprotams signāls šiem dalībniekiem un jāstimulē rīkoties, tostarp starptautiski atzīstot šo dalībnieku centienus. Arī Starptautiskajai Civilās aviācijas organizācijai (ICAO), Starptautiskajai Jūrmniecības organizācijai (SJO) un Monreālas protokola pusēm līdz 2016. gada beigām ir jāveic pasākumi, ar kuriem reglamentētu starptautiskā transporta radītās emisijas un fluorēto gāzu ražošanu un patēriņu.

Eiropas Savienībai sarunās ir jāaizstāv vērienīga politika. Referents uzskata, ka Savienības uzticamība mazināsies, ja tā apstiprinās nolīgumu, kas nepārprotami ir pārāk pielaidīgs, lai ierobežotu klimata pārmaiņas. Savienībai ir jānoraida nepieņemami kompromisi, vienlaikus demonstrējot konsensa panākšanai vajadzīgo elastīgumu.

Eiropas Parlaments arī turpmāk iestāsies par vērienīgu Eiropas politiku klimata pārmaiņu apkarošanai. Visbeidzot, referents gribētu norādīt, ka Eiropas Parlamentam prasīs sniegt piekrišanu tam, lai Eiropas Savienība ratificētu juridiski saistošu nolīgumu, ko apstiprinās Parīzes konferencē. Tāpēc Eiropas Parlaments pilnībā ir jāiesaista koordinācijas sanāksmēs, kas notiks Parīzes konferences laikā.

10.9.2015

RŪPNIECĪBAS, PĒTNIECĪBAS UN ENERĢĒTIKAS KOMITEJAS ATZINUMS(*)

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejai

par virzību uz jauna starptautiska nolīguma klimata jomā noslēgšanu Parīzē
(2015/2112(INI))

Atzinuma sagatavotājs: *Seán Kelly*

(*) Iesaistītā komiteja — Reglamenta 54. pants

IEROSINĀJUMI

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

Rūpniecība un konkurētspēja;

1. atzinīgi vērtē to, ka ES ir uzņēmusies vadīt klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, kas ietver jaunas zināšanas, prasmes un darbvietas, kā arī izaugsmi; atzīmē, ka ir ārkārtīgi vajadzīga globāla, vērienīga un saistoša nolīguma noslēgšana Parīzē, kurā būtu stingra apņemšanās, ka emisija saglabātos Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) 2°C scenārija līmenī, un uzsver — lai ES arī turpmāk saglabātu līderpozīcijas, visām minētā nolīguma pusēm pilnībā ir jāievēro saistības, ja gribam, ka tas būtu efektīvs instruments klimata pārmaiņu novēršanai; prasa regulāri un pārredzami novērtēt izpildi, pamatojoties uz jaunākajiem mūsdienu zinātniski pamatotiem datiem un tehnoloģijām, kā arī saskaņā ar Septīto Vides rīcības programmu¹, tostarp novērtējot iecerētos valsts noteiktos ieguldījumus (IVNI);
2. norāda, ka ES ir pareizā virzība, lai nodrošinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanu un atjaunojamajai enerģijai nosprausto mērķu sasniegšanu līdz 2020. gadam, kā arī norāda uz būtiskajiem uzlabojumiem enerģijas patēriņa jomā, ņemot vērā efektīvāku enerģijas izmantošanu ēkās, produktos, ražošanas procesos un transportlīdzekļos, un ka tas ir sasniegts laikā, kad Eiropas ekonomika ir pieaugusi par

¹ „Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem” (COM(2012)0710).

45 %, salīdzinot ar 1990. gadu; uzsver ka „20/20/20 mērķi” siltumnīcefekta gāzu emisijai, atjaunojamajai enerģijai un energotaupībai ir bijuši šā progresa virzītājspēks un nodrošinājuši darbvietas vairāk nekā 4,2 miljoniem iedzīvotāju dažādās ekonomiskajās nozarēs¹, un šīs nozares turpinājušas izaugsmi arī krīzes laikā;

3. uzsver, cik svarīgi Parīzes konferences laikā ir panākt efektīva un saistoša globāla nolīguma noslēgšanu, un norāda, ka šāda nolīguma ilgstošs trūkums apdraudēs ES ekonomikas konkurētspēju un pakļaus to oglekļa emisiju pārvirzes riskam;
4. atzinīgi vērtē G7 līderu apņemšanos par pasaules ekonomikas dekarbonizāciju šā gadsimta laikā un par siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanu līdz augšējai robežai 40–70 % intervālā laikposmā līdz 2050. gadam, salīdzinot ar 2010. gadu;
5. uzsver nepieciešamību stiprināt klimata riska pārvaldību un koordināciju ES līmenī un izstrādāt skaidru ES pielāgošanās stratēģiju; iesaka īstenot vērīgu un saistošu CO₂ emisiju un atjaunojamās enerģijas mērķus valstu un ES līmenī, lai tādējādi veicinātu un nodrošinātu pāreju uz ilgtspējīgu un drošu ekonomiku;
6. uzsver, ka Līguma par Eiropas Savienības darbību 191. panta 2. pants nosaka, ka Savienības politikas pamatā ir princips „piesārņotājs maksā”; tomēr arī uzsver — gadījumā, ja pārējās lielākās valstīs neievēro līdzīgas saistības samazināt SEG emisijas, tiks uzturēti spēkā un attiecīgos gadījumos noteikti stingrāki noteikumi par oglekļa emisiju pārvirzi, jo īpaši attiecībā uz tām nozarēm, kurās vērojama gan intensīva tirdzniecība, gan augsts oglekļa izmaksu īpatsvars ražošanā; tik un tā uzskata, ka nepieciešams rast vairāk ilgtermiņam paredzētus risinājumus, ar kuriem tiktu novērsta oglekļa emisiju pārvirze gaidāmajā ES ETS pārskatīšanā, vai arī jāizveido sistēma oglekļa cenas pielāgošanai uz robežas; uzskata, ka izšķirīga nozīme ir tam, ka svarīgākās Eiropas nozares, tostarp energoietilpīgās nozares un ilgtspējīga Eiropas agrorūpniecība/pārtikas ražošanas nozares, ir aizsargātas no oglekļa emisiju pārvirzes; atzīst, ka jāmazina pārtikas rūpniecības atkarība no fosilā kurināmā;
7. uzsver, ka nolīgumā jāņem vērā arī paralēlais globālais mērķis par pārtikas nodrošinājumu;
8. uzsver, ka novēlota rīcība paaugstinās klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās izmaksas un samazinās tehnoloģisko risinājumu pielietojamību; uzskata, ka savlaicīga rīcība pozitīvi ietekmēs Eiropas rūpniecības un enerģijas ražotāju ilgtermiņa konkurētspēju;
9. mudina Komisiju nolūkā saglabāt līdzvērtīgus konkurences apstākļus ES rūpniecībai un enerģētikas nozarei veicināt saikni starp ES ETS — pirms vai pēc visaptverošas, strukturālas reformas attiecībā uz laiku pēc 2020. gada — un citām emisijas kvotu tirdzniecības sistēmām, lai nākotnē izveidotu starptautisku tirgu emisijas kvotu tirdzniecībai, kas rentablā veidā ievērojami samazinātu globālās emisijas un palielinātu rūpniecības konkurētspēju; tomēr aicina Komisiju īstenot aizsardzības pasākumus, lai novērstu, ka ES ETS un citu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu sasaistīšana neapdraudētu ES mērķus klimata jomā un ES ETS darbības jomu; šajā saistībā atzinīgi

¹ Eurostat dati par vides preču un pakalpojumu nozari, kuri iekļauti paziņojumā „Klimata un enerģētikas politikas satvars laikposmam no 2020. gada līdz 2030. gadam” (COM(2014)0015).

vērtē dažādu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu izveidi pasaulē, tostarp 17 emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas, kuras darbojas četros kontinentos un veido 40 % no pasaules IKP, un tās palīdzēs mazināt oglekļa pārvirzes risku; uzsver, ka, samazinot izmaksas uzņēmumiem un nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus, globāla emisiju tirdzniecības sistēma varētu palīdzēt pastiprināt globālos klimata mērķus;

10. aicina Komisiju, nolūkā uzturēt godīgu konkurenci ES tirgū, piemērot no trešām valstīm importētajiem energoietilpīgajiem produktiem tādu cenas korekciju, kas paredzētu uzcenojumu līdzvērtīgu izmaksām, kas ES ir saistītas ar maksājumiem par CO₂ emisijām;
11. uzsver nepieciešamību nodrošināt emisiju kvotu cenu ilgtermiņa stabilitāti un prognozējamu regulatīvo vidi, kura veicina ieguldījumu virzību siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas pasākumiem un sekmē pāreju uz mazoglekļa ekonomiku;
12. uzstāj, ka pasaulē pakāpeniski jāatceļ videi kaitīgās subsīdijas, tostarp fosilajam kurināmajam, kas kropļo konkurenci un iekšējo enerģijas tirgu, liek šķēršļus starptautiskai sadarbībai un bremsē inovāciju; aicina iekļaut nolīgumā konkrētus pasākumus, tostarp noteikt termiņus šādu subsīdiju izbeigšanai; atzīmē arī, ka ir jāatbalsta un jāveicina investīcijas nozarēs, kas demonstrē pozitīvu pieeju SEG emisiju samazināšanā, un tādējādi atzīst, ka subsīdijas, ja pareizi izmantotas, var palīdzēt ilgtspējīgas ekonomikas veidošanā;

Atbalsts klimata tehnoloģiju izstrādei un ieviešanai

13. uzsver nepieciešamību novērtēt oglekļa intensitātes mazināšanas potenciālu dažādām ekonomikas sistēmām, ja tiek mazināta atkarība no fosilajiem kurināmajiem; šādam novērtējumam jābūt tehniski un zinātniski pamatotam un tajā analizētajam laikposmam jāatbilst samazināšanas mērķiem un noteiktajiem termiņiem; atkārtoti uzsver, cik svarīgi, ka ES šajā jomā rāda piemēru — gan īstenojot iniciatīvas, gan veicinot sadarbību ar tās starptautiskajiem partneriem;
14. uzsver, ka bezdarbībai ir ļoti smagas un bieži vien nenovēršamas sekas, jo klimata pārmaiņas ietekmē visus pasaules reģionus dažādos, bet ļoti kaitīgos veidos, kas noved pie migrācijas un cilvēku bojāejas, kā arī rada ekonomiskus, ekoloģiskus un sociālus zaudējumus; uzsver, ka ilgtermiņa politikas lēmumu pieņemšanā ļoti svarīgi ir zinātniskie pierādījumi, kā arī uzsver, ka vērienīgi mērķi ir jāpamato ar stingriem zinātniskiem ieteikumiem; uzsver, ka saskaņots globāls politiskais un finansiālais atbalsts pētniecībai, izstrādei un inovācijai tīras un atjaunojamas enerģijas tehnoloģijās un energoefektivitātē ir izšķirīgs, lai sasniegtu mūsu klimata politikas mērķus un sekmētu ES zaļās ekonomikas nozaru izaugsmi, paaugstinot kvalificētu darbinieku skaitu rūpniecībā un izplatot zināšanas un paraugpraksi, vienlaikus nodrošinot, ka taisnīgi veikta darbaspēka pāreja rada kvalitatīvas darbvietas; uzsver nepieciešamību stiprināt klimata riska pārvaldību un koordināciju ES līmenī un izstrādāt skaidru ES pielāgošanās stratēģiju, kā arī uzsver, cik svarīgi ir palīdzēt, lai nepieļautu, ka veidojas vai palielinās "oglekļa burbulis";
15. uzsver, ka ES jāpalielina pūliņi, lai sekmētu tehnoloģiju nodošanu vismazāk attīstītajām valstīm, vienlaikus ievērojot spēkā esošās intelektuālā īpašuma tiesības;
16. norāda, ka tirgus ekonomikas apstākļos inovācijas iespējams veicināt dažādos veidos; aicina Komisiju novērtēt dažādus mehānismus izcilāko uzņēmumu atalgošanai, lai veicinātu inovāciju un tehnoloģiju pānesi un lietošanu visā pasaulē;

17. uzskata, ka tīru enerģijas tehnoloģiju izmantošana tur, kur tās nodrošina lielāko ietekmi, ir atkarīga no spēcīgas inovāciju spējas izveides un saglabāšanas gan attīstītajās, gan jaunietekmes valstīs;
18. norāda, ka nepieciešamie emisiju samazinājumi ir atkarīgi no zemas oglekļa emisijas tehnoloģiju ieviešanas pieauguma;
19. atzīst, ka spēju veidošanai tehnoloģiju jomā ir nepieciešami iedarbīgi finanšu mehānismi; uzsver, ka jānodrošina finansējums rīcībai klimata jomā jaunattīstības valstīs, un atgādina par Komisijas prasībām nodrošināt, ka nabadzīgākajām un neaizsargātākajām valstīm tiek dota priekšroka, saņemot atbalstu no Klimata pārmaiņu mazināšanas fonda (*GCF*); turklāt atbalsta pasākumus kopīgai finansējuma mobilizēšanai no dažādiem avotiem — publiskiem un privātiem, divpusējiem un daudzpusējiem; aicina Komisiju izvērtēt iespēju rezervēt konkrētu skaitu ES ETS kvotu, lai finansiāli atbalstītu vismazāk attīstīto valstu klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās pasākumus;
20. prasa pilnībā atzīt Klimata tehnoloģiju centra un tīkla (*CTCN*) un Tehnoloģiju izpildkomitejas nozīmi klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanas un pielāgošanās tehnoloģiju attīstības veicināšanā un atbalstīt šo struktūru darbību;

Zinātniskie pētījumi, tehnoloģiju attīstība un inovācija, tostarp arī kosmosa politika

21. uzsver, ka tehnoloģiju un uzņēmējdarbības modeļu inovācijas var veicināt gan ekonomisko izaugsmi, gan emisiju samazināšanos; uzsver, ka tehnoloģiju attīstības virzība zemas oglekļa emisijas tehnoloģiju attīstības virzienā nenotiks automātiski, bet, lai to nodrošinātu, nepieciešami skaidri politikas signāli, tostarp mazinot tirgus un regulatīvos šķēršļus jaunām tehnoloģijām un uzņēmējdarbības modeļiem, kā arī nodrošinot mērķtiecīgus publiskos izdevumus; mudina dalībvalstis paaugstināt valsts investīcijas enerģētikas nozares pētniecībā un izstrādē, lai tādējādi sekmētu tehnoloģiju ar zemu oglekļa emisiju un efektīvu resursu patēriņu nākamo attīstības vilni;
22. atzīst, cik nozīmīga ir pētniecība un inovācija klimata pārmaiņu mazināšanā un aicina nolīguma puses netaupīt pūliņus, atbalstot pētniekus un veicinot jaunas tehnoloģijas, ar kurām iespējams sasniegt iespējamās samazināšanas mērķus un īstenot klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumus un pielāgoties tām;
23. mudina Komisiju lietderīgāk izmantot to, ka trešās valstis var brīvi piedalīties pamatprogrammā „Apvārsnis 2020”, īpaši enerģētikas un klimata pārmaiņu jomā;
24. uzskata, ka ES kosmosa politikai un ar to saistītiem ieguldījumiem, tostarp arī satelītnovērošanas sistēmu palaišanai, kam ir būtiska nozīme rūpniecisko avāriju, mežu iznīcināšanas, pārtuksnešošanās un tamlīdzīgā uzraudzībā, kā arī sadarbībai ar partneriem trešās valstīs var būt svarīga nozīme klimata pārmaiņu pasaules tendenču uzraudzībā un ietekmes mazināšanā;

Enerģija

25. uzsver, ka ES jāpieliek visi pūliņi, lai iedrošinātu šā nolīguma puses pieņemt holistisku pieeju, apvienojot emisijas samazināšanu ar jaunu enerģētikas modeli, pamatojoties uz energoefektivitāti un atjaunojamo enerģiju;

26. uzsver energoefektivitātes un tīru enerģijas tehnoloģiju ieviešanas milzīgās iespējas emisiju samazināšanā; uzskata, ka energoefektivitātes maksimāla palielināšana visas pasaules līmenī ir pirmā virzība uz enerģētikas emisiju samazināšanu, kas arī palīdz mazināt enerģētisko nabadzību;
27. aicina nodrošināt to vietējo iedzīvotāju iekļaujošu līdzdalību, kurus ietekmē klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās procesi un projekti; uzsver decentralizētas enerģijas ražošanas nozīmi, proti, tādas, kura dod priekšroku vietējiem kooperatīviem, iedzīvotāju projektiem atjaunojamās enerģijas ražošanai un darbībām, ar ko tiek veicināta ražošana pašu spēkiem un pašu patēriņš, kādēļ tiktu veicināta ekonomikas pāreja no ekonomikas sistēmas, kuras pamatā ir fosilā kurināmā izmantošanu, uz tādu, kuras pamatā ir atjaunojamās enerģijas;
28. uzsver, cik nozīmīgs emisiju mazināšanas potenciāls ir pret klimata pārmaiņām noturīgiem mežiem, jo tie nodrošina labāku piesaisti, uzglabāšanu un aizstāšanu; uzsver arī potenciālu, kāds ir bioloģiskajiem un koksnes produktiem un jo īpaši ilgtspējīgai bioenerģijas nozarei, kā arī, cik nozīmīgi ir meža un citas zemes izmantojuma veidi, lai uzturētu un palielinātu oglekļa piesaisti un uzglabāšanu; uzsver, ka biomasas izmantošana enerģijas ražošanai, to apvienojot ar oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas tehnoloģijām, var būtiski samazināt oglekļa emisijas; prasa atzīt un stimulēt tādu atjaunojamo izejvielu izmantošanu, ko nodrošina lauksaimniecība, zālāji un mežsaimniecība, jo tie ir nozīmīgi resursi zaļajai izaugsmei un ekonomikas dekarbonizācijai; norāda, ka kopējās oglekļa emisijas no mežiem ir samazinājušās par vairāk nekā 25 % laikposmā no 2001. līdz 2015. gadam, galvenokārt tādēļ, ka atmežošanas temps pasaulē ir samazinājies, un aicina ES paaugstināt starptautisko finansējumu atmežošanas samazināšanai jaunattīstības valstīs; norāda uz nepieciešamību izveidot vienkāršu, pārredzamu un saskaņotu emisiju un piesaistes uzskaites sistēmu *LULUCF* nozarēs;
29. atgādina, ka transporta nozare ir otra lielākā SEG emisiju veidojošā nozare pēc enerģētikas; uzstāj, ka šajā nozarē ir nepieciešams noteikt emisiju samazināšanas politikas virzienus un veidot vērienīgākas ES iniciatīvas alternatīvo degvielu infrastruktūras izstrādei un izmantošanai, biodegvielu ražošanas un izmantošanas stimulēšanai un transporta elektrifikācijas paātrināšanai;
30. uzsver, cik svarīgi ir sadarbībā ar dalībvalstīm sagatavoti ieguldījumi infrastruktūrā, lai veicinātu enerģijas brīvu pārrobežu tirdzniecību;
31. atzinīgi vērtē ES un Amerikas Savienoto Valstu Enerģētikas departamenta sadarbību, īpaši ar klimata pārmaiņām saistīto tehnoloģiju izpētes jomā; uzskata, ka ES un citu lielāko valstu sadarbībai izpētes jomā ir būtisks nākotnes potenciāls; uzsver, ka ar publiskajiem līdzekļiem finansētu pētījumu rezultātiem jābūt brīvi pieejamiem;
32. uzstāj, ka Eiropas Komisijai, apsverot sarunu pozīciju, jāņem vērā Pilsētas mēru pakts, jo pilsētām, reģioniem un vietējai sabiedrībai būs galvenā nozīme, lai nodrošinātu klimata tiesību aktu un pasākumu iedarbīgu ieviešanu vietējā līmenī;
33. norāda, ka bioekonomika varētu sniegt būtisku ieguldījumu rūpniecības atjaunošanā un jaunu darbvieta izveidē ES un pasaulē kopumā;
34. norāda, ka nolīgumā jāņem vērā iespējas, ko piedāvā zemes izmantojums, zemes

izmantojuma maiņa un mežsaimniecība (*LULUCF*), palīdzot sasniegt ES noteikto mērķi samazināt SEG emisijas līdz 2030. gadam par vismaz 40 %, salīdzinot ar 1990. gadu;

35. aicina Francijas valdību, paužot labas gribas žestu, uzsākt sarunas ar Eiropas Parlamentu par vienu Parlamenta mītni, lai tādējādi samazinātu CO₂ emisija, ko rada tas, ka Parlamentam ir divas mītnes, — Briselē un Strasbūrā¹;
36. izsaka atzinību ASV un Ķīnai par to apņemšanos vairāk iesaistīties globālajā klimata politikā; jūtas iedrošināts, ka šie signāli palīdzēs Parīzē sasniegt labus rezultātus, un, to paturot prātā, mudina abas valstis nodrošināt, ka šī apņemība noved arī pie konkrētas rīcības; norāda, ka spēcīgākas globālās saistības stiprinātu ES rūpniecības konkurētspēju gan vides, gan sociālā un ekonomiskā ziņā, un uzskata, ka ES jābūt lielākai lomai, veicinot pasaules līmeņa saistību un stratēģiju sistēmu cīņai pret klimata pārmaiņām; uzsver, ka šādas saistības, kuras rada ilgtermiņa vērtības visiem iedzīvotājiem, veidotu uz ilgtermiņa mieru, solidaritāti un ilgtspēju orientētas ciešākas starptautiskās attiecības; pauž nožēlu, ka atsevišķas rūpnieciski attīstītās valstis joprojām palielina emisiju apjomu uz vienu iedzīvotāju;
37. atgādina šā nolīguma pusēm un ANO, ka individuālu cilvēku rīcība ir tikpat svarīga kā valdību un iestāžu rīcība; tādēļ aicina pielikt lielākas pūles, izmantojot informācijas un izpratnes veicināšanas kampaņas un pasākumus rūpnieciski attīstītajās un jaunattīstības valstīs, lai informētu iedzīvotājus un veicinātu izpratni par tām ikdienas darbībām un būtiskajiem pasākumiem, kurus tie var veikt, lai palīdzētu cīņā pret klimata pārmaiņām;

¹ Tas, ka Parlamentam ir mītne Strasbūrā, katru gadu rada CO₂ emisijas vismaz 18 884,5 tonnu apjomā. Saskaņā ar *Eco-Logica Ltd.* 2007. gada septembra pētījumu par Eiropas Parlamenta divu mītņu vides izmaksām lēmums par vienas mītnes izveidi (Briselē) samazinātu CO₂ emisijas par gandrīz 19 000 tonnu gadā.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	7.9.2015
Galīgais balsojums	+: 41 -: 13 0: 7
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Zigmantas Balčytis, Bendt Bendtsen, David Borrelli, Reinhard Bütikofer, Jerzy Buzek, Soledad Cabezón Ruiz, Philippe De Backer, Peter Eriksson, Fredrick Federley, Adam Gierek, Juan Carlos Girauta Vidal, Theresa Griffin, Marek Józef Gróbarczyk, Roger Helmer, Hans-Olaf Henkel, Eva Kaili, Kaja Kallas, Barbara Kappel, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Paloma López Bermejo, Ernest Maragall, Edouard Martin, Dan Nica, Angelika Niebler, Aldo Patriciello, Morten Helveg Petersen, Miroslav Poche, Michel Reimon, Herbert Reul, Paul Rübig, Algirdas Saudargas, Jean-Luc Schaffhauser, Sergei Stanishev, Neoklis Sylikiotis, Dario Tamburrano, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Miguel Urbán Crespo, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Kathleen Van Brempt, Henna Virkkunen, Martina Werner, Anna Záborská, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Michał Boni, Lefteris Christoforou, Cornelia Ernst, Francesc Gambús, Jens Geier, Jude Kirton-Darling, Janusz Korwin-Mikke, Clare Moody, Luděk Niedermayer, Piernicola Pedicini, Massimiliano Salini, Anneleen Van Bossuyt
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jozo Radoš

1.9.2015

ĀRLIETU KOMITEJAS ATZINUMS

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejai

par virzību uz jauna starptautiska nolīguma klimata jomā noslēgšanu Parīzē
(2015/2112(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Dubravka Šuica*

IEROSINĀJUMI

Ārlietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. uzsver, ka saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. panta 5. punktu ES mērķis tās attiecībās ar citām pasaules daļām ir veicināt solidaritāti un Zemes ilgtspējīgu attīstību, kā arī starptautisko tiesību normu stingru ievērošanu un attīstību; norāda, ka saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 191. panta 1. punktu ES politika attiecībā uz vidi sekmē starptautiska mēroga pasākumus, cīnoties pret klimata pārmaiņām;
2. atzīst, cik fundamentāli svarīga stabila klimata sistēma ir pārtikas nodrošinājumam, enerģijas ražošanai, ūdensapgādei un sanitārijai, infrastruktūrai un bioloģiskās daudzveidības un zemes un jūras ekosistēmu saglabāšanai un mieram un labklājībai pasaulē; atzīst, cik bīstama ir bezdarbība klimata pārmaiņu mazināšanā, un uzsver steidzamo vajadzību panākt vienošanos Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) Pušu 21. konferencē, kas notiks Parīzē (Parīzes Klimata konference);
3. atzīst, cik svarīgi ir rīkoties, lai cīnītos ar klimata pārmaiņām un novērstu to radīto iespējamo stabilitātes un drošības apdraudējumu, kā arī atzīst klimata diplomātijas nozīmīgumu Parīzes Klimata konferencē; aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) izvērst diplomātisko darbu attiecībā uz klimata pārmaiņu mērķiem, lai palielinātu atbalstu visaptverošam, vērienīgam, pārredzamam, dinamiskam un juridiski saistošam nolīgumam noturēt globālo sasilšanu 2 °C robežās; saskaņā ar saistībām klimata jomā, starptautiskajām saistībām un *UNFCCC* principiem, uzsver ES kā būtiska klimata diplomātijas dalībnieka nozīmīgumu un vajadzību pēc vienprātības; šajā sakarā prasa pastiprināt iekšējo Eiropas dialogu, lai formulētu kopēju nostāju, jo īpaši par galvenajiem jautājumiem sarunās; aicina dalībvalstis saskaņot savu nostāju ar ES nostāju šajā jautājumā; uzsver — ES un dalībvalstīm ir ļoti plaši ārpolitikas sakari, un tām ir

jāuzņemas līdera loma klimata diplomātijas jomā un jārosina šā tīkla dalībnieku rīcība, lai rastu vienprātību par galvenajiem tematiem, par kuriem jāpanāk vienošanās Parīzes konferencē, proti, klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, finansēšanu, tehnoloģiju izveidi un nodošanu, rīcības un atbalsta pārredzamību un veiktspējas palielināšanu; aicina puses, kas ES tirdzniecības sarunās, jo īpaši pašlaik notiekošajās sarunās par transatlantisko tirdzniecības un ieguldījumu partnerību (TTIP) strādā ar vides aspektiem, ņemt vērā Parīzes konferences secinājumus;

4. uzsver, ka klimata diplomācija ir neatņemama daļa no visaptverošas pieejas ES ārējai darbībai; atzīst, ka klimata pārmaiņu ietekmes intensitātes pakāpe uz dažādām valstīm atšķirsies un vismazāk attīstītās valstis tiks ietekmētas visnesamērīgāk, jo tām trūkst resursu, kas vajadzīgi, lai mazinātu klimata pārmaiņas un pielāgotos tām; atzīst, ka Arktikas pārveidošanās ir viena no tām klimata pārmaiņu izraisītajām sekām, kas visvairāk skar ES drošību; aicina attiecībā uz klimata pārmaiņām īstenot uz profilaksi vērtu politiku un sākt diskusijas par tālejošu ES līmeņa stratēģiju nolūkā risināt klimata pārmaiņu izraisītas ģeopolitiskās nestabilitātes stratēģiskās un politiskās sekas, kas ļautu ES reaģēt uz konfliktiem, kuri saistīti ar resursiem, pastiprinot sadarbību ar valstīm, kuras vissmagāk skar klimata pārmaiņu ietekme;
5. uzskata, ka Parlamentam būtu jāizmanto sava loma un ietekme starptautiskajos parlamentārajos tīklos, lai pastiprinātu centienus nolūkā panākt vērienīga un juridiski saistoša starptautiska nolīguma noslēgšanu Parīzē;
6. atzinīgi vērtē klimata diplomātijas rīcības plānu, kurā noteikts, ka EĀDD, Komisijai un dalībvalstīm visu 2015. gadu ir kopīgi jāīsteno stratēģisks, konsekvents un saskaņots klimata diplomātijas plāns; uzsver, ka Ārlietu padomes 2011. gada jūlija un 2013. gada jūnija secinājumos tika pausts atbalsts kopīgajiem EĀDD un Komisijas neoficiālajiem dokumentiem, kuros tika identificēti trīs klimata diplomātijas rīcības virzieni, un ka rīcības plānam ir jābūt minētās stratēģijas neatņemamai daļai; uzsver izšķirīgo lomu, ko EĀDD var uzņemt, veicinot ES nostājas pirms Parīzes Klimata konferences un tās laikā un veidojot visu iesaistīto pušu savstarpēju sapratni par to, kā panākt starptautisku atbalstu pret klimata pārmaiņām noturīgai attīstībai;
7. uzsver, cik svarīgi ir īstenot dialogu starp ES un valstu parlamentiem, vietējām iestādēm, pilsonisko sabiedrību, privāto sektoru un plašsaziņas līdzekļiem ES un ārpus tās, ņemot vērā, ka šiem dalībniekiem ir arvien nozīmīgāka loma debatēs par klimatu; uzskata, ka šie dialogi palīdzēs panākt pārredzama un iekļaujoša nolīguma noslēgšanu;
8. uzsver, ka rīcības plānā ir jāparedz skaidri definēti mērķi un stratēģijas to sasniegšanai;
9. uzsver, cik svarīgi ir klimata politikas centrā saglabāt cilvēktiesības, un uzstāj, ka Komisijai un dalībvalstīm ir jānodrošina, ka Parīzes nolīgumā tiek atzīts, ka iedarbīgas klimata politikas priekšnoteikums ir cilvēktiesību ievērošana, aizsardzība un veicināšana, cita starpā ietverot dzimumu līdztiesību, sieviešu pilnīgu un līdztiesīgu piedalīšanos sabiedrībā un darbaspēkam taisnīgas pārejas aktīvu veicināšanu, tādējādi radot pienācīgu nodarbinātību un kvalitatīvas darbvietas visiem iedzīvotājiem;
10. konstatē, ka *UNFCCC* Puses COP18 nolēma (Lēmums 23/CP.18) izvirzīt dzimumu līdzsvara mērķi struktūrās, kas izveidotas, pildot *UNFCCC* un Kioto protokolu, lai uzlabotu sieviešu līdzdalību un veidotu iedarbīgāku politiku klimata pārmaiņu jomā, kas

vienlīdzīgi risinātu gan sieviešu, gan vīriešu vajadzības, un uzraudzīt progresu, kas panākts ceļā uz mērķi nodrošināt dzimumu līdzsvaru, veicinot klimata politiku, kurā ņemts vērā dzimumu līdztiesības aspekts;

11. aicina Komisijas priekšsēdētāja vietnieci/ Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos izstrādāt uz vispārējiem ārpolitikas mērķiem balstītas klimata ārpolitikas stratēģiskās prioritātes un nodrošināt to, ka ES delegācijas vairāk pievēršas klimata politikai un tam, lai uzraudzītu valstu centienus mazināt klimata pārmaiņas un pielāgoties tām, un sniegtu atbalstu veikspējas palielināšanā, un ka tām ir līdzekļi, kas vajadzīgi, lai veiktu darbības klimata uzraudzības jautājumos; aicina ES klimata jautājumos ciešāk sadarboties ar kaimiņvalstīm un kandidātvalstīm, mudinot tās pielāgot savas politikas nostādnes ES mērķiem klimata jomā; aicina dalībvalstis un EĀDD izveidot par klimata pārmaiņu jautājumiem atbildīgus kontaktpunktus visās ES delegācijās un dalībvalstu vēstniecībās;
12. atgādina, ka ir paredzams, ka klimata pārmaiņas ievērojami mainīs migrācijas tendences visās jaunattīstības valstīs; aicina ES palīdzēt kopienām attīstības valstīs, jo īpaši vismazāk attīstītajās valstīs, to centienos pielāgoties klimata pārmaiņām un palielināt to noturību pret vides riskiem;
13. uzsver, ka klimata pārmaiņu tematam vajadzētu būt attīstības politikas neatņemamai daļai, un ka tas būtu jāņem vērā, plānojot humānās palīdzības un attīstības politikas budžetu.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	31.8.2015
Galīgais balsojums	+: 49 -: 4 0: 2
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Michèle Alliot-Marie, Petras Auštrevičius, Elmar Brok, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Lorenzo Cesa, Arnaud Danjean, Mark Demesmaeker, Georgios Epitideios, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Michael Gahler, Iveta Grigule, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Janusz Korwin-Mikke, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchyuk, Arne Lietz, Barbara Lochbihler, Sabine Lösing, Andrejs Mamikins, David McAllister, Tamás Meszerics, Demetris Papadakis, Alojz Peterle, Tonino Picula, Andrej Plenković, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Jacek Saryusz-Wolski, Jaromír Štětina, Charles Tannock, Eleni Theoharous, László Tőkés, Johannes Cornelis van Baalen, Geoffrey Van Orden
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Daniel Caspary, Neena Gill, Ana Gomes, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Othmar Karas, Antonio López-Istúriz White, Norbert Neuser, Urmas Paet, Gilles Pargneaux, Jean-Luc Schaffhauser, Helmut Scholz, Paavo Väyrynen, Janusz Zemke
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Heidi Hautala, Jutta Steinruck

10.9.2015

ATTĪSTĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejai

par virzību uz jauna starptautiska nolīguma klimata jomā noslēgšanu Parīzē
(2015/2112(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Anna Záborská*

IEROSINĀJUMI

Attīstības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. uzsver, ka jaunākajā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) izvērtējuma ziņojumā par klimata pārmaiņām (*5AR*) ir sniegti pierādījumi, ka klimata sasilšana ir skaidri redzama un ka cilvēka darbības ir galvenais cēlonis klimata pārmaiņām, ko novēro kopš 20 gs. vidus; uzsver, ka klimata pārmaiņas ievērojami apdraud jaunattīstības valstis un jo īpaši skar vismazāk attīstītās valstis (*VAV*) un mazo salu jaunattīstības valstis (*SIDS*); norāda, ka visneaizsargātāko valstu siltumnīcefekta gāzu (*SEG*) emisijas ir niecīgas un ka līdz ar to šīs valstis nav atbildīgas par situāciju, kādā tās atrodas; prasa Parīzes nolīgumā prioritāru uzmanību veltīt ar tehnoloģijas nodošanu un finansēšanu īstenotam pielāgošanās un pārmaiņu mazināšanas pasākumu atbalstam *VAV* un *SIDS*, galveno uzmanību pievēršot nabadzības izskaušanai, nevienlīdzības mazināšanai un ilgtspējai;
2. uzsver, ka klimata pārmaiņas traucēs sasniegt ilgtspējīgas attīstības mērķus (*IAM*) un ka gadījumā, ja neizdosies sasniegt Kopenhāģenas klimata pārmaiņu konferencē apstiprināto mērķi, proti, nepieļaut globālo sasilšanu vairāk kā par 2 °C, mazināsies izaugsmes sasniegumi, paturot prātā, ka arī globālās sasilšanas noturēšana 2 °C robežās radīs ievērojamus zaudējumus un kaitējumu videi un kopienām, kā arī risku, ka varētu palielināties pašreizējie apdraudējumi, kas izraisītu humanitārās krīzes saasinājumu;
3. vērš uzmanību uz neseno ANO Vides programmas (*UNEP*) ziņojumu par pielāgošanās nepietiekamību, kurā aplēsts, ka pielāgošanās klimata pārmaiņām izmaksas tikai Āfrikā vien, pat pieņemot, ka starptautiskā sabiedrība šajā gadsimtā centīsies globālo sasilšanu noturēt zem 2 °C, būs USD 50 miljardi gadā laikposmā līdz 2050. gadam; uzskata, ka pat tad, ja visi pielāgošanās pasākumi būtu rentabli, vienalga būs jāsakaras ar turpmāku kaitējumu pēc tam, kad turpmāka pielāgošanās vairs nebūs iespējama; atzīst, ka šāds

turpmāks kaitējums divkārtos pielāgošanās izmaksas laikposmā no 2030. līdz 2050. gadam;

4. norāda uz saiknēm starp SEG emisijām, klimata pārmaiņām, netipiskiem laika apstākļiem un dabas katastrofu biežumu un smagumu, zemes degradāciju, pārtikas krīzēm, aizvien lielākām grūtībām piekļūt dzeramam ūdenim, liela mēroga migrācijas plūsmām un konfliktiem; atzīmē, ka šādas parādības nelabvēlīgi ietekmē globālos centienus sasniegt ilgtspējīgas attīstības mērķus un smagāk skar nabadzīgu un mazaizsargātu cilvēku grupas;
5. prasa Parīzes *COP21* sanāksmē izveidot vienotu SEG emisiju uzskaites sistēmu, lai valstu līdzdalības īstenošana būtu pārredzama un izmērāma;
6. uzsver — lai samazinātu SEG emisijas jaunattīstības valstīs, ir jāievieš mehānismi, ar kuriem palielināt tādu atjaunojamo energoresursu izmantošanu un uzlabot tādu industriālo resursu energoefektivitāti un izmantošanu, kas neatstāj nekādu vai niecīgu oglekļa dioksīda pēdu;
7. uzsver, ka jaunattīstības valstīs obligāti ir jāuzlabo veiktspēja tādās jomās kā profilakse, izturētspēja, dabas katastrofu riska mazināšana un pielāgošanās; prasa šos uzdevumus noteikt par prioritāriem infrastruktūras, pilsētu attīstības, lauksaimniecības un ieguldījumu politikas jomā un mudina izstrādāt tehnoloģijas, kas nepieciešamas cīņai ar klimata pārmaiņām;
8. ar bažām atzīmē, ka laikposmā no 2008. līdz 2013. gadam 166 miljoni cilvēku bija spiesti pamest mājas plūdu, vētru, zemestrīču vai citu katastrofu dēļ; vērš īpašu uzmanību uz to, ka ar klimata pārmaiņām saistītie notikumi atsevišķās Āfrikas daļās varētu saasināt bēgļu krīzi Vidusjūras reģionā; nosoda to, ka vēl līdz šim nav atzīts statuss “klimata bēglis”, un līdz ar to tiek pieļauta juridiska nepilnība, kas skar cietušos, kuri nevar iegūt bēgļa statusu;
9. uzsver, cik nozīmīgi ir palielināt rekonstrukcijas centienus pēc dabas katastrofām, un uzsver, ka ir jāizstrādā mehānismi, kas būtu proporcionāli jaunattīstības valstīs piedzīvoto klimata pārmaiņu un dabas katastrofu radītajiem zaudējumiem un kaitējumam;
10. prasa centienus risināt globālās klimata pārmaiņas īstenot kopīgi, iesaistoties gan industrializētajām, gan jaunattīstības valstīm un ņemot vērā kopējas, bet diferencētas atbildības principu (*CBDR*); uzsver, ka ES ir jādara vairāk, lai panāktu starptautiski saistoša nolīguma noslēgšanu, iesaistot pēc iespējas vairāk valstu — tostarp valstis, kas rada visvairāk emisiju, — un nodrošinot, ka tiek palielināti centieni mazināt klimata pārmaiņas un pielāgoties tām; uzskata, ka inovatīvi avoti, tādi kā oglekļa cenas noteikšana starptautiskam transportam un finanšu darījumu nodokļu ieņēmumu piešķirumi, palīdzētu apmierināt aizvien lielākās vajadzības finansēt globālu rīcību klimata jomā;
11. prasa īstenot saskaņotus centienus, ar ko vērsties pret zemes konfiskāciju un sekmēt piemērotus drošības pasākumus šāda procesa novēršanai, ņemot vērā, ka ik gadu zemes izmantošanas maiņa vien rada apmēram 20 % no kopējām oglekļa dioksīda emisijām un ka neilgtspējīga lauksaimniecības prakse veicina klimata pārmaiņas, mazina nodrošinātību ar pārtiku un piesārņo vidi;
12. prasa, lai lielāki centieni risināt globālās klimata pārmaiņas tiktu īstenoti kopīgi, iesaistoties gan industrializētajām, gan jaunattīstības valstīm saskaņā ar kopējas, bet

diferencētas atbildības principu (*CBDR*); uzsver, ka šajos centienos ir jāiekļauj arī fluorētās siltumnīcefekta gāzes, jo šīs gāzes ievērojami paātrina klimata pārmaiņas, un norāda, ka Parīzes konferencē ir jāvienojas par juridiski saistošu nolīgumu, kas būtu piemērojams visās valstīs; uzsver, ka ir jānodrošina atbilstīgs, stabils un paredzams klimata finansējums un pienācīgs līdzsvars starp pielāgošanos pārmaiņām un pārmaiņu mazināšanas darbībām;

13. uzsver — lai samazinātu SEG emisijas jaunattīstības valstīs, ir jāievieš mehānismi, ar kuriem palielināt alternatīvu un efektīvu energoresursu izmantošanu; mudina jaunattīstības valstis ieguldīt mazapjoma, tīklā nesavienotas un decentralizētas atjaunojamās enerģijas ražošanā; prasa palielināt ES atbalstu šādai ražošanai un energoefektivitātei, kā arī ilgtspējīgai zivsaimniecībai un lauksaimniecībai, kurā galveno uzmanību pievērš mazajiem lauksaimniekiem, kultūraugu dažādošanai, agromežsaimniecībai un agroekoloģiskai praksei, ietverot atbalstu apmācībai lauku kopienās; ir pārliecināts, ka rīcība visās šajās jomās var būtiski mazināt klimata pārmaiņas un sekmēt pielāgošanos tām, kā arī mazināt dabas katastrofu risku;
14. apstiprina, ka efektīvai klimata jautājuma risināšanai ir jābūt ES un citu starptautiskās sabiedrības pārstāvju stratēģiskai prioritātei un ka šāda nostāja prasa, lai klimata pasākumi tiktu integrēti visas attiecīgajās politikas jomās un lai politika būtu saskaņota; uzskata, ka ir svarīgi, lai ES veicinātu mazoglekļa attīstības metodes visās attiecīgajās jomās un nozarēs, un prasa ES ieteikt ilgtspējīgas ražošanas un patēriņa modeļus, ietverot norādījumus par to, kā ES plāno samazināt patēriņu un ekonomisko darbību atsaistīt no vides degradācijas; prasa ES uzņemties Parīzes konferences vadību, cenšoties panākt konkrētus pasākumus, ar ko sasniegt 2 °C mērķi;
15. vērš uzmanību uz to, cik ārkārtīgi svarīgi Parīzes nolīguma kontekstā ir nodrošināt finansējumu klimata pārmaiņu jomā; atkārtoti aicina ES un industrializētās valstis ievērot kolektīvo apņemšanos līdz 2020. gadam klimata politikas pasākumiem nodrošināt papildu finansējumu līdz USD 100 miljardiem gadā, to iegūstot gan no publiskiem, gan privātiem divpusējiem un daudzpusējiem avotiem; norāda — lai izpildītu papildu prasības, oficiālās attīstības palīdzība (OAP) ir jāpalielina vismaz par tikpat lielu summu, par kādu palielina finansējumu klimata pārmaiņu jomā; atzīst nozīmi, kāda klimata politikā ir privātam finansējumam, ar ko tomēr nevis ir jāaizstāj, bet gan jāpapildina publiskais finansējums, un atzīmē, ka ir vajadzīga pārredzama ziņošana un pārskatatbildība, kā arī sociālie un vides drošības pasākumi;
16. atbalsta inovatīvu avotu izmantošanu vides politikas finansēšanā, kā arī emisiju tirdzniecības režīmus; prasa Parīzes nolīgumā iekļaut kolektīvu apņemšanos pakāpeniski atcelt fosilā kurināmā subsīdijas un šo apņemšanos papildināt ar termiņiem;
17. prasa ES un industrializētajām valstīm palielināt jaunattīstības valstīm sniegto finansējumu, ar ko mazināt klimata pārmaiņas un pielāgoties tām, izstrādāt un nodot tehnoloģijas un palielināt veiktspēju; atkārtoti aicina ES un industrializētās valstis ievērot kolektīvo apņemšanos līdz 2020. gadam nodrošināt jaunu un papildu finansējumu klimata politikas pasākumiem līdz pat USD 100 miljardiem, to iegūstot gan no publiskiem, gan privātiem divpusējiem un daudzpusējiem avotiem; šajā ziņā prasa ES palielināt finansiālo atbalstu ar klimatu saistītiem pasākumiem jaunattīstības valstīs, izmantojot jaunus finansējuma avotus, tādus kā emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ETS) izsolēs gūtie

ieņēmumi un finanšu darījumu nodoklis, kā arī maksas par fosilā kurināmā emisijām, ko rada starptautiskā aviācija un jūras transports; uzsver — lai izsekotu finansiālo saistību papildināmībai, ir vajadzīga atsevišķa klimata pasākumu finansējuma uzskaitē; turklāt uzsver, ka valstu līdzdalība un klimata politikas mērķu iekļaušana nacionālajās attīstības stratēģijās ir priekšnoteikums tam, lai efektīvi tiktu izmantots klimata politikas finansējums, kas būtu piesaistīts energoefektivitātei un atjaunojamās enerģijas izmantojumam; mudina ES nodrošināties ar līdzekļiem, kas nepieciešami vadošās lomas saglabāšanai šajā ziņā;

18. atbalsta globālo mērķi finansēt klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām, pamatojoties uz reģionāliem pielāgošanās plāniem, lai palīdzētu novērst efektivitātes trūkumu un ieviestu stratēģiju katastrofu riska mazināšanai, kā minēts Sendai Katastrofu riska mazināšanas pamatprogrammā;
19. uzsver, ka saskaņā ar principu “politikas saskaņotība attīstībai” ir jāatceļ publiski stimuli no augiem iegūtas degvielas ražošanai (tādi kā ES saistošais mērķis panākt, ka atjaunojamās enerģijas īpatsvars transporta vai subsīdiju jomā ir 10 %), jo šādi pasākumi varētu sekmēt atmežošanu, kas jau rada 20 % no SEG emisijām, un tie veicinātu citu zemes izmantošanas veidu maiņu un zemes konfiskāciju, vienlaikus ietekmējot tiesības uz pārtiku trešās valstīs;
20. uzskata, ka ir būtiski nodrošināt, lai Klimata pārmaiņu mazināšanas fonds (*GCF*) rīkotos kā iestāde, kas prioritāti piešķir klimata skartajiem cilvēkiem jaunattīstības valstīs, rīkojoties vienīgi sabiedrības interesēs un sadarbojoties ar privātiem uzņēmumiem un finansistiem tikai tādā apmērā, kādā tie var garantēt augstu vides, sociālo un cilvēktiesību standartu ievērošanu, īstenojot konstruktīvas un pārredzamas procedūras un aizliedzot sadarboties ar privātā sektora pārstāvjiem, kas iesaistīti nelikumīgi iegūtu naudas līdzekļu legalizēšanā, nodokļu nemaksāšanā un apiešanā, krāpšanā un korupcijā;
21. aicina vadošās industrializētās valstis izmantot savu moderno infrastruktūru, lai veicinātu, paātrinātu un attīstītu ilgtspējīgu izaugsmi, un aicina atbalstīt veiktspējas palielināšanu jaunattīstības valstīs, lai nākotnē ekonomiskā izaugsme tiktu nodrošināta visās pasaules daļās, vairs nenodarot kaitējumu videi;
22. uzsver, cik nozīmīga loma būtu jāuzņemas attīstītajām valstīm, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijai (*ESAO*) un *ESAO* Attīstības veicināšanas komitejai (*DAC*), cieši sadarbojoties ar ieinteresētajām personām un attiecīgajām organizācijām, lai izvērtētu un mazinātu cilvēka visnelabvēlīgāko ietekmi uz klimata pārmaiņām, ar kurām, iespējams, būs grūti tikt galā arī tad, ja globālā sasilšana nebūs augstāka par 2 °C;
23. atzīst, ka ietekmi pastiprina augstas oglekļa koncentrācijas pārtikas avoti un ar tiem saistītās lauksaimniecības emisijas, tādas kā metāns un slāpekļa oksīds, un ierosina rīkoties šīs problēmas risināšanai; prasa arī veikt pasākumus saistībā ar atmežošanu, ko rada zemes izmantošanas maiņa lopbarības un ganību nolūkiem, un šādu pasākumu mērķis būtu novērst emisiju rašanos, kas saistītas ar pārtikas avotu tirgiem; prasa rīkoties, lai veidotu izpratni par intensīvas pārtikas ražošanas metožu ietekmi uz klimatu un palīdzētu uzņēmumiem un iedzīvotājiem mainīt paradumus; pieprasa, lai valstu klimata pārmaiņu mazināšanas plānos iekļautu arī papildu pasākumus, tostarp nolūkā samazināt pārtikas izšķērdēšanu, īpaši valstīs, kurās patēriņš ir virs vidējā līmeņa.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	3.9.2015
Galīgais balsojums	+: 19 -: 0 0: 2
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Doru-Claudian Frunzuličā, Charles Goerens, Maria Heubuch, Stelios Kouloglou, Linda McAvan, Norbert Neuser, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Rainer Wieland, Anna Záborská
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Seb Dance, Brian Hayes
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Soledad Cabezón Ruiz, Constance Le Grip, Ivana Maletić, Jutta Steinruck, Axel Voss

16.7.2015

TRANSPORTA UN TŪRISMA KOMITEJAS ATZINUMS

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejai

par virzību uz jauna starptautiska nolīguma klimata jomā noslēgšanu Parīzē
(2015/2112(INI))

Atzinuma sagatavotājs: *Bas Eickhout*

IEROSINĀJUMI

Transporta un tūrisma komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu un mērķus attiecībā uz ES ieguldījumu COP21 klimata konferencē, kas notiks Parīzē 2015. gada decembrī; uzsver — gan Komisijai, gan dalībvalstīm ir jāvērs uzmanību uz transporta nozari visā konferences gaitā, atsaucoties, cita starpā, uz tādām iniciatīvām kā Risinājumu programma, kā arī jāuzņemas vadošā loma, lai panāktu pārredzama un saistoša starptautiska nolīguma noslēgšanu, atzīstot nevalstisko dalībnieku nozīmību; aicina Komisiju konferences gaitā aktīvi atbalstīt iniciatīvas ilgtspējīgas mobilitātes pilsētās un sabiedriskā transporta jomā;
2. aicina Komisiju piedāvāt COP21 pusēm atbalstu un specializētas zināšanas attiecībā uz valstu ieguldījuma noteikšanu, vienlaikus veicinot izpratni par transporta nozares nozīmi visaptverošu stratēģiju pieņemšanā, lai samazinātu SEG emisijas;
3. atzīst, ka Starptautiskā civilās aviācijas organizācija (*ICAO*) ir apņēmusies izstrādāt starptautisku, uz tirgu orientētu aviācijas radīto emisiju samazināšanas mehānismu; tomēr nožēlo to, ka līdz šim nav vērojami panākumi un vērienīga pieeja; vērs uzmanību uz to, ka *ICAO* un Starptautiskajā Jūrniecības organizācijā (*IMO*) ir nepieciešami starptautiski pieņemti noteikumi, lai izpildītu aviācijas un jūrniecības CO₂ emisiju samazinājuma mērķus; tāpēc aicina visas puses izrādīt apņēmību, lai izstrādātu efektīvu un strukturālu instrumentu un pasākumus, kas nodrošinātu aviācijas CO₂ emisiju samazināšanu; aicina *IMO* paātrināt darbu, lai panāktu nolīguma noslēgšanu par starptautisko pārvadājumu radīto emisiju efektīvu regulējumu un samazināšanu līdz 2016. gadam;
4. prasa, lai Parīzes protokolā tiktu iekļauti tādi SEG samazināšanas mērķi starptautiskajai aviācijai un jūras pārvadājumiem, kas atbilst globālajam oglekļa budžetam temperatūras pieauguma saglabāšanai 2°C robežās, un aicina visas puses, tostarp Komisiju un

dalībvalstis, Parīzes protokolā prioritārā kārtā uzņemties globālus, kvantitatīvus SEG emisiju samazināšanas mērķus, kā arī strādāt ar *ICAO* un *IMO*, lai līdz 2016. gada beigām panāktu vienošanos par uzticamu instrumentu, ar kuru varētu nodrošināt nepieciešamos emisiju samazinājumus; uzsver, cik svarīgi ir ņemt vērā salu un tālāko reģionu īpašo situāciju, lai nodrošinātu, ka veikums vides jomā, jo īpaši šajos reģionos, neietekmē mobilitāti un piekļuvi tiem;

5. atzīst, ka saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes 5. novērtējuma ziņojumu kopējais oglekļa budžets, kas saglabā cerību nepieļaut globālās vidējās temperatūras paaugstināšanos vairāk nekā par 2°C, ir tāds, ka laikā no 2011. līdz 2100. gadam kopējās kumulatīvās emisijas nedrīkst pārsniegt 1010 Gton CO₂;
6. uzskata, ka, nepievēršot vairāk uzmanības transporta nozares emisiju samazināšanai, nebūs iespējams sasniegt vispārējos klimata mērķus, jo transports ir vienīgā nozare, kurā siltumnīcefekta gāzu emisijas turpina pieaugt (par 30 % pēdējo 25 gadu laikā); uzsver, ka šos mērķus būs iespējams sasniegt vienīgi ar saistošiem SEG samazināšanas mērķiem un atjaunojamās enerģijas pilnīgu integrēšanu tirgū, ar tehnoloģiski neitrālu pieeju dekarbonizācijai un pilnīgāk integrētu transporta un investīciju politiku, kurā līdztekus tehnoloģiskam progresam iestrādāti transporta veidu maiņas politikas virzieni, kā arī ar izvairīšanos no transportēšanas (piemēram, ilgtspējīga loģistika, vieda pilsētvides plānošana un integrētās modalitātes pārvaldība);
7. norāda, ka 94 % transporta — pārsvarā autotransports, aviācija un jūras pārvadājumi — ir atkarīgi no fosilā kurināmā un tāpēc steidzami nepieciešami pasākumi, lai paātrinātu virzību uz savlaicīgu Baltās grāmatas mērķu sasniegšanu līdz 2030. gadam, saistībā ar atjaunojamām degvielām, elektroenerģiju un mazoglekļa alternatīvām; uzskata, ka transporta energoefektivitātes uzlabošanai ir jābūt vienai no galvenajām Eiropas transporta politikas prioritātēm; uzsver, ka ir nepieciešams spēcīgi attīstīt jaunas ilgtspējīgas un bezemisiju enerģijas izplatīšanas kanālus, lai atbalstītu vērienīgo pāreju uz ilgtspējīgāku enerģiju un samazinātu atkarību no fosilā kurināmā un importētas enerģijas;
8. norāda, ka vairāk nekā puse no pasaules iedzīvotājiem patlaban dzīvo pilsētās un lielpilsētās un ka pilsētu transports ir viens no galvenajiem SEG emitētājiem transporta nozarē; tāpēc mudina Komisiju un dalībvalstis aktīvi veicināt izpratni par ilgtspējīgas mobilitātes nozīmi pilsētās, lai panāktu samazināšanas saistību izpildi; uzsver, ka atbildīga zemes izmantošana un plānošana, kā arī ilgtspējīgi transporta risinājumi pilsētās efektīvi palīdz sasniegt CO₂ emisiju samazināšanas mērķi; aicina Komisiju īstenot pasākumus, kas nepieciešami, lai visnotaļ veicinātu sabiedrisko transportu, kopīgās mobilitātes risinājumus, kā arī iespējas pārvietoties kājām un ar velosipēdu, jo īpaši blīvi apdzīvotās teritorijās, kā arī attiecīgos gadījumos sagatavot priekšlikumus ES regulējuma uzlabošanai, lai veicinātu multimodalitāti un jaunus mobilitātes un loģistikas pakalpojumus;
9. uzsver, ka transporta nozarē ir nepieciešams labs energoavotu sadalījums un to var sasniegt, veicinot alternatīvos transportlīdzekļus, kas darbināmi ar dabasgāzi un biogāzi, un ar visiem politikas virzieniem ilgtspējīgu transporta veidu veicināšanai, tostarp transporta elektrifikācijas un intelektisku transporta sistēmu veicināšanai; uzsver, ka īpaša uzmanība jāpievērš dzelzceļiem, tramvajiem, elektrificētiem autobusiem, elektrotransportlīdzekļiem un elektrovelosipēdiem, ņemot vērā pilna dzīvescikla

perspektīvu, kā arī jācenšas pilnībā izmantot atjaunojamās elektroenerģijas avotus; visnotaļ mudina vietējās sabiedriskā transporta iestādes un transporta operatorus kļūt par virzības noteicējiem mazoglekļa autoparku un tehnoloģiju ieviešanā;

10. uzsver, ka ir nepieciešams soli pa solim internalizēt transporta ietekmi uz klimatu visaptverošā pasākumu kopumā pareizai cenu noteikšanai šajā nozarē un taisnīgas konkurences starp transporta veidiem iedibināšanai; aicina Komisiju, nodrošināt, ka atbilstīgi ES finanšu instrumenti un investīciju finansējums, tostarp no klimata fondiem, ir pieejami tiem projektiem transporta nozarē, kuriem būs pozitīva ietekme uz vidi, vienlaikus neizslēdzot nevienu transporta veidu, un jo īpaši veicināt pilsētu ilgtspējīgas mobilitātes plānu izstrādi; tāpēc aicina piemērot apvienojumā vairākus instrumentus, tostarp pasākumus negatīvās ārējās ietekmes izmaksu iekļaušanai un pētniecības un izstrādes, kā arī liela mēroga videi nekaitīga transporta tehnoloģiju demonstrējuma projektu finansēšanai, un radīt stimulus tam, lai šīs tehnoloģijas tiktu pieņemtas;
11. norāda, ka SEG emisiju patiešām būtiska samazinājuma panākšanai izšķiroši svarīgas ir gan īstermiņa, gan ilgtermiņa transporta emisiju samazināšanas stratēģijas;
12. norāda, ka ir jāapsver Kosmosa jomas nodrošināto iespēju izmantošana, īstenojot klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumus un pielāgojoties tām, jo īpaši attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un uzraudzību; mudina Komisiju aktīvi atbalstīt globālu uzraudzības sistēmu CO₂ un CH₄ emisijām; aicina Komisiju veicināt centienus izstrādāt ES mēroga sistēmu SEG emisiju mērīšanai, autonomi un neatkarīgi izmantojot un paplašinot programmas *Copernicus* misijas;
13. uzsver, ka ES ir atbildīgi jāuzņemas tās līdera loma, un atzīst — ja tās vērienīgā pieeja un mērķi netiks pārņemti citos pasaules reģionos, var ciest ES konkurētspēja.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	14.7.2015
Galīgais balsojums	+: 40 -: 4 0: 2
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Marie-Christine Arnautu, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Dieter-Lebrecht Koch, Stelios Kouloglou, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Marian-Jean Marinescu, Georg Mayer, Gesine Meissner, Cláudia Monteiro de Aguiar, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Gabriele Preuß, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Claudia Tapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, István Ujhelyi, Peter van Dalen, Wim van de Camp, Janusz Zemke, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Ivo Belet, Bas Eickhout, Theresa Griffin, Ruža Tomašić, Henna Virkkunen
Aizstājēji (200. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	James Carver

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	23.9.2015
Galīgais balsojums	+: 55 -: 5 0: 8
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Ivo Belet, Simona Bonafè, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Buşoi, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Jens Gieseke, Julie Girling, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Pavel Poc, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Renate Sommer, Tibor Szanyi, Estefanía Torres Martínez, Nils Torvalds, Damiano Zoffoli
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Guillaume Balas, Nikolay Barekov, Paul Brannen, Renata Briano, Mireille D'Ornano, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Ismail Ertug, Giorgos Grammatikakis, Martin Häusling, Gesine Meissner, Anne-Marie Mineur, Ulrike Müller, James Nicholson, Marijana Petir, Bolesław G. Piecha, Gabriele Preuß, Jadwiga Wiśniewska